

Міністерство освіти і науки України

Гуманітарний відділ виконавчого комітету Білицької селищної ради
Бутенківський ліцей ім. Ю. П. Дольд-Михайлика

Н. Ю. Коляка,
вчитель початкових класів

Інтегровані уроки як один із методів розвитку творчих здібностей учнів Нової української школи

Бутенки – 2023

Автор: **Коляка Наталія Юріївна**
вчитель початкових класів Бутенківського
ліцею ім. Ю. П. Дольд-Михайлика Білицької
селищної ради

Стаж роботи – 29 років
Категорія – вища
Звання – старший вчитель

У посібнику розкрито окремі аспекти ефективної реалізації міжпредметної інтеграції змісту навчання у початковій школі НУШ. Представлені методичні розробки інтегрованих уроків літературного читання, математики, української мови; я досліджую світ. Конспекти дадуть можливість вчителю подати матеріал з різних предметів як єдине ціле, розвивати розумову діяльність школярів, формувати позитивні моральні якості учнів і викликати у них бажання вчитися.

Для вчителів, які працюють з учнями початкових класів, студентів педагогічних спеціальностей, вихователів ГПД, педагогів-організаторів.

Рецензенти:

Ємець В. М. – керівник педагогічної спільноти учителів початкових класів Білицької селищної ради, учитель початкових класів Білицького ліцею № 1, учитель-методист, учитель вищої категорії.

Андрейко М.М. – заступник директора з навчально-виховної роботи Бутенківського ліцею ім. Ю. П. Дольд-Михайлика Білицької селищної ради, учитель української мови та літератури, учитель-методист, учитель вищої категорії.

Схвалено педагогічною радою Бутенківського ліцею ім. Ю. П. Дольд-Михайлика Білицької селищної ради (протокол № 5 від 18.01.2023)

Зміст

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ШЛЯХОМ ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ МІЖПРЕДМЕТНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	6
1.1. Інтегрований урок як одна з нетрадиційних форм організації навчання молодших школярів НУШ (з досвіду роботи).....	6
1.2. Сутність інтегрованого навчання	8
1.3. Ознаки інтегрованого уроку	10
1.4. Загальні вимоги до проведення інтегрованих уроків	12
РОЗДІЛ 2. ПРОВЕДЕННЯ ІНТЕГРОВАНИХ УРОКІВ У НУШ	14
2.1. Інтегрований урок математики і «Я досліджую світ» (2 клас)	14
2.2. Інтегрований урок літературного читання та «Я досліджую світ» (урок-подорож, 2 клас).....	23
2.3. Інтегрований урок української мови, «Я досліджую світ» і музичного мистецтва (3 клас)	37
2.4. Інтегрований урок літературного читання, української мови та образотворчого мистецтва (4 клас)	43
РОЗДІЛ 3. ГОДИНИ СПІЛКУВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ НУШ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕГРАЦІЇ	52
3.1. Година спілкування «Україна починається з тебе»	52
3.2. Година спілкування «Хустку одягаю – Перемогу закликаю»	65
3.3. Година спілкування «Ми у школі 100 днів»	73
ВИСНОВКИ	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	91
ДОДАТКИ	92
Додаток 1	92
Додаток 2	93
Додаток 3	95
Додаток 4	99
Додаток 5	103
Додаток 6	104
Додаток 7	105
Додаток 8	106
Додаток 9	107
Додаток 10	108
Додаток 11	109

ВСТУП

Духовне життя дитини повноцінне лише тоді,
коли вона живе в світі гри, казки, фантазії,
музики, творчості.

Без цього вона - засушена квітка

В.О.Сухомлинський

Основа школи – це урок. Урок забирає у дитини час вільного розвитку. І саме він повинен бути таким, що міг би схвилювати дитячі серця, збагатити особистість духовно. Одним з найголовніших завдань сучасної Нової української школи є всебічний розвиток та виховання особистості через формування в учнів бажання і вміння вчитися, повноцінних мовленнєвих, читацьких, обчислювальних умінь і навичок відповідно до пізнавальних можливостей дітей молодшого шкільного віку. Дітей дошкільного та молодшого шкільного віку дорослі заслужено називають «чомусиками», адже маленькі непосиди часто запитують про явища і об'єкти, які спостерігають у довкіллі, про те, як діяти в ситуаціях, у які потрапляють, про те, що відчувають. Дитину не цікавить, яка наука вивчає певний об'єкт. Їй цікаво пізнати його в цілісності, таким, яким вона його відчуває, таким, який її цікавить у цю мить життя. Інтегровані уроки є результатом пошуку шляхів удосконалення навчально-виховного процесу в сучасній початковій школі. Програма інтеграції навчання і виховання важлива і сучасна як для теорії, так і для практики. Її актуальність зумовлена змінами у сфері науки і виробництва, новими соціальними запитами. «Одним із напрямів методичного збагачення уроків у початкових класах, - зазначає О.Савченко, - є проведення їх на основі інтеграції змісту».

Вчителю-початківцю слід так згенерувати свою наставницьку енергію, щоб максимально розширити уявлення маленького учня про світ, орієнтуючись на індивідуальні особливості кожної дитини, розвивати її здібності. Завданням надзвичайної ваги є утримання у дитини позитивного ставлення й інтересу до навчання. Завдання ці, як відомо, реалізуються сукупністю навчальних предметів, кожен з яких – це важлива складова частина змісту початкової освіти.

Здійснюючи навчально-виховний процес, необхідно спиратися не лише на традиційну методику чи перевірені практикою здобутки, а й шукати нові підходи до розв'язання завдань, поставлених сьогоднішнім часом. Нині особливо гостро постає проблема пошуку внутрішніх резервів підвищення результативності навчання.

Ідея інтеграції знань є надзвичайно популярною в освіті. Її освоєння дає можливість формувати в учнів якісно нові знання. Навчальні дисципліни дозволяють розширювати і поглиблювати уявлення школярів про навколишній світ, допомагають розвивати образне та логічне мислення, творчі здібності дітей та закладають основи світогляду. Актуальність такої ідеї в тому, що вона

є оптимальною для сучасного етапу розвитку національної школи, адже нині є ускладнення змісту освіти, зростання обсягу необхідної інформації та зменшення часу, відведеного для її засвоєння.

В Україні принцип інтеграції проголошений основним принципом реформування освіти поряд з принципами гуманізації та демократизації.

Особливо актуальними є справи інтегрування різнопредметних знань у початковій ланці освіти, оскільки для молодших школярів властиве нерозчленоване сприйняття об'єктів навколишнього світу, без усвідомлення їх історичних ознак. Системний аналіз складових цілого, синтезуюче порівняння з іншими становить для учнів значні утруднення. Одночасно ці операції лише формуються у напрямку від загального до конкретного.

Сьогодні питання, що таке інтегрований урок, залишається суперечливим, проблема впровадження інтегрованих занять в початковій школі мало досліджена, принцип інтеграції недостатньо відображений у чинних підручниках, учителі, не маючи чіткої системи методичних рекомендацій, вимушені розв'язувати вказані проблеми на емпіричному рівні.

Враховуючи те, що учень початкових класів не може довго сприймати одноманітної інформації, поєднання на уроці двох-трьох навчальних предметів забезпечує активізацію пізнавальної діяльності дітей, стимулює інтерес до навчання, показує взаємозв'язок навчальних дисциплін, зв'язок з життям.

З усіх інноваційних технологій саме за цією є можливість широкого впровадження у початковій ланці освіти, оскільки вчителі початкових класів є багатопредметниками і їм під силу цю технологію втілити у реальність. Та і підстави сподіватись добрих результатів інтеграційного підходу до навчання вагомі. Тому дана проблема потребує глибшого вивчення, опанування теоретичних основ інтегрованого підходу до навчання.

Доцільність інтегрованих уроків впливає із завдань інтеграції знань, умінь і навичок учнів з основних наук.

Серед цих уроків більшість - це інтеграція з таких навчальних предметів, як українська мова і математика; українська мова та образотворче мистецтво; літературне читання та я досліджую світ; літературне читання і українська мова; математика і мистецтво та інші варіанти.

Інтеграція як мета навчання повинна дати учневі ті знання, що відбивають зв'язок окремих частин світу як системи, навчити дитину з перших кроків навчання уявляти світ як єдине ціле, в якому всі елементи взаємозалежні. Інтеграція як засіб навчання спрямована на розвиток ерудиції учнів.

Інтегровані уроки цікаві тим, що вони дають змогу творити як вчителю, так і учням.

Проведення інтегрованих уроків - це перша сходинка, яка забезпечує міжпредметну інтеграцію як базу для поглиблення і подальшого розвитку у середній школі.

РОЗДІЛ 1. УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ШЛЯХОМ ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ МІЖПРЕДМЕТНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

1.1. Інтегрований урок як одна з нетрадиційних форм організації навчання молодших школярів НУШ (з досвіду роботи)

Інтегрований урок об'єднує блоки знань із різних навчальних предметів, тем навколо однієї проблеми з метою інформаційного та емоційного збагачення сприймання, мислення, почуттів учня, що дає змогу пізнавати певне явище різнобічно, досягати цілісності знань. Такий урок спрямований на розкриття загальних закономірностей, законів, ідей, теорій, відображених у різних науках і відповідних їм навчальних предметах.

Мета інтегрованих уроків:

- створення передумов для різнобічного розгляду певного об'єкта, поняття, явища;
- формування системного мислення;
- збудження уваги;
- формування позитивно емоційного ставлення до пізнання;
- формування творчих пізнавальних здібностей учнів;
- формування в учнів цілісного світогляду про навколишній світ, активізація їхньої пізнавальної діяльності;
- підвищення якості засвоєння сприйнятого матеріалу;
- створення творчої атмосфери в колективі учнів;
- виявлення здібностей учнів та їх особливостей;
- формування навичок самостійної роботи школярів з додатковою довідковою літературою, таблицями між предметних зв'язків, опорними схемами;
- підвищення інтересу учнів до матеріалу, що вивчається;
- ефективна реалізація розвивально - виховної функції навчання;
- формування особистості, здатної розв'язувати складні життєві проблеми.

Відмінність інтегрованого уроку від традиційного саме в тому, що:

- предметом вивчення на такому уроці виступають багатопланові об'єкти, інформація про суть яких міститься в різних навчальних дисциплінах;
- на уроках застосовується широка палітра використання міжпредметних зв'язків при різнобічному розгляді однопланових об'єктів;
- інтегрованим урокам відповідає своєрідна структура, методи, прийоми і засоби, які сприяють його організації та реалізації поставлених цілей.

Інтеграція навчальних предметів – це вимога часу, це творчість, самобутність, мистецтво педагога. Інтегрований урок стимулює пізнавальну самостійність, творчу активність та ініціативу учнів, такий урок дає можливість підводити дітей до усвідомленої і емоційно пережитої потреби, міркувати і

висловлювати свої думки. Тому моя мета - розробити вимоги до проведення уроків у початковій школі. Вони, на мою думку, є такими:

- використання нових досягнень науки, передової педагогічної практики, побудови уроку на основі закономірностей навчально-виховного процесу;
- інформація на уроці оптимальному співвідношенні всіх дидактичних принципів і правил;
- забезпечення належних умов для продуктивної пізнавальної діяльності учнів з врахуванням їх інтересів, здібностей і потреб;
- зв'язок з раніше засвоєними знаннями і вміннями, опора на досягнутий рівень розвитку учнів;
- мотивація й активізація розвитку всіх сфер особистості;
- логічність і емоційність всіх етапів навчально-виховної діяльності;
- ефективність використання педагогічних засобів;
- зв'язок з життям, особистим досвідом учнів;
- формування практично необхідних знань, умінь, навичок, раціональних прийомів мислення і діяльності;
- формування вміння вчитися, потреби постійно поповнювати об'єм знань;
- ретельна діяльність, прогнозування, проєктування і планування кожного уроку.

Інтегровані уроки, як і звичайні традиційні уроки, направлені на досягнення триєдиної мети. З урахуванням цього загальні вимоги до уроку конкретизуються в дидактичних, виховних і розвиваючих вимогах.

До дидактичних (навчальних) вимог відносяться:

- чітке визначення задач кожного предмета, що інтегруються на уроці;
- раціоналізація інформаційного навчання уроку, оптимізація інтегрованого змісту з урахуванням соціальних і особистих потреб;
- раціональне поєднання різноманітних форм і методів;
- творчий підхід до формування структури уроку;
- забезпечення оперативного зворотного зв'язку.

Виховні вимоги до інтегрованого уроку:

- визначення виховних можливостей навчального матеріалу, діяльності на урок;
- постановку тільки тих виховних завдань, які органічно витікають із цілей і змісту навчальної роботи;
- формування життєво необхідних якостей: охайності, відповідальності, самостійності, уважності, чесності, колективізму та інше;
- увага й гуманне відношення до учнів, дотримання вимог педагогічного такту, співробітництво зі школярами й зацікавленість в інших успіхах.

До розвивальних вимог відносяться:

- формування й розвиток в учнів позитивних мотивів навчально-пізнавальної діяльності, інтересів, творчої ініціативи і активності;
- вивчення та врахування рівня розвитку і психологічних особливостей учнів, проєктування «зони найближчого розвитку»;

- проведення інтегрованого уроку на випереджаючому рівні, стимулювання нових якісних змін у розвитку.

Інтегровані уроки в НУШ емоційно збагачують навчально-виховний процес, допомагають учителю різнобічно і системно формувати необхідні уявлення і поняття. Різні галузі навчання (математична, літературна, мистецька, фізична тощо), які притаманні урокам інтегрованого змісту, роблять їх цікавими, запобігають стомлюванню дітей, посилюють інтерес до навчання та школи в цілому.

Традиційної методики проведення інтегрованих уроків ще немає. Але я завжди усвідомлюю головне дидактичне завдання уроку: перетворити учня з пасивного об'єкта навчання і виховання на його активного суб'єкта та активізувати дитину у процесі навчання.

У своїй роботі впроваджую такі форми міжпредметної реалізації інтеграції:

- проекти;
- екскурсії, конференції, семінари, круглі столи, диспути, кейси;
- тематичні дні, тематичні тижні;
- інтегровані курси:
 - інтегровані курси з однієї навчальної галузі;
 - міжгалузеві інтегровані курси;
- уроки:
 - урок з міжпредметними зв'язками;
 - інтегрований урок;
 - бінарний урок.

Таким чином, переконалася в тому, що внаслідок врахування класифікації, дотримання технології проведення інтегрованих уроків забезпечується висока ефективність навчально-виховного процесу.

1.2. Сутність інтегрованого навчання

Поняття слова «інтеграція» - це процес пристосування і об'єднання декількох розрізнених елементів в єдине ціле при умові їх цільової та функціональної однотипності.

У перекладі з латинської слово «інтеграція» означає «відтворення». Виникла інтеграція як явище фундаментальних наук на фоні своєї протилежності – диференціації. Вона заклала основи і необхідність інтеграції.

Інтеграція – можливість ознайомлення особистості з досягненнями культури та науки, виведення її на новий інтелектуальний рівень. Інтеграція – вимога часу. Основою інтеграції, перевагою навчальних предметів для дітей стає розуміння цілісності світу та усвідомлення себе в цьому світі.

Проблема інтегративних зв'язків у початковій школі НУШ актуальна для вчительської науки. Викладачі-практики замислюються над тим, як створити загальну платформу зближення предметних знань. Для інтегрування окремих

навчальних курсів у початкових класах існують об'єктивні причини й передумови. Одна з причин – необхідність усунути перевантаження здобувачів освіти, скоротити кількість навчальних годин протягом тижня, вилучити їх для предметів розвивально-виховного циклу. Об'єктивною передумовою цього є те, що інтегрований курс зможе вести сам учитель молодших класів НУШ, оскільки йому доводиться навчати школярів цих предметів у традиційній ізоляції.

Одним з напрямів методичного збагачення уроків є проведення їх на основі інтеграції змісту, відібраного з кількох предметів і об'єднаного навколо однієї теми. Це об'єднання має на меті інформаційне й емоційне збагачення сприймання, мислення і почуттів учнів завдяки залученню цікавого матеріалу, що дає змогу з різних сторін пізнати якесь явище, поняття, досягти цілісності знань.

В основі інтегрованого уроку лежить певним чином інтегрований зміст. Інтеграція шкільного змісту може бути повною або частковою. Досвід проведення інтегрованих уроків засвідчує, що їх методика вимагає дуже високого професіоналізму та ерудиції вчителів.

Методичними принципами об'єднання предметів є:

- опора на знання з багатьох галузей навчання;
- взаємозв'язок в змісті окремих предметів;
- зближення однорідних предметів;
- розвиток загальних рис для ряду дисциплін.

Звісно, говорити сьогодні про повну інтеграцію тих чи інших предметів у рамках початкового навчання поки це рано, оскільки для цього необхідні спеціальні дослідження, в яких мають взяти участь і вчителі початкових класів, і психологи, і методисти. Особливо продуктивно можна буде застосувати такі інтегровані курси у системі диференційованого навчання, у програмах з підвищеним рівнем і темпом засвоєння учнями нових знань.

Про важливість інтеграції знань неодноразово наголошувалось у прогресивній педагогіці. Я. А. Коменський вважав, що для формування системи знань важливо послідовно встановлювати зв'язки між навчальними предметами. Не втратили актуальності думки Д. Локка про доцільність наповнення змісту одного предмета фактами інших. А. С. Макаренко справедливо вважав, що знання та ідеї, які повідомляються будь-якими науками, повинні органічно об'єднуватися у світлий і, по можливості, широкий погляд на світ та життя взагалі.

Проведення інтегрованих уроків зумовлене насамперед підготовкою вчителя як багатопредметника, який сприймає початкову освіту системно, а тому може організаційно і методично правильно зв'язати близькі теми з різних предметів. Метою такого зв'язку є цікаве, різнобічне вивчення галузей, понять, подій, явищ, які є важливими для здобувачів освіти НУШ. Інтегровані уроки ставлять за мету:

- об'єднати спільний матеріал кількох навчальних дисциплін навколо однієї теми;

- розкрити загальні закономірності предметів, явищ, що відображаються у відповідних навчальних галузях;
- навчити учнів бачити світ цілісним та вільно орієнтуватися в ньому сьогодні.

Такі уроки ґрунтуються на міцних міжпредметних зв'язках, що дає можливість продемонструвати цілісність всієї початкової освіти, розвивати на сучасному якісному рівні творче мислення, розвиток мовлення, інтелект та емоційні образні почуття дітей початкової школи.

Які шкільні дисципліни можуть бути об'єднані? Аналіз чинної Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Савченко О. Я. (Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22) для початкової школи дозволяє зробити висновок, що всі предмети початкової ланки мають своєрідний інтеграційний потенціал. Варіанти інтегрованих уроків є різними. Можна об'єднати не тільки два, але й навіть три-чотири предмети на одному або кількох уроках. Але слід пам'ятати, що в основі інтегрованих уроків повинна бути близькість змісту провідних тем різних предметів та їх логічний взаємозв'язок.

1.3. Ознаки інтегрованого уроку

Діючі програми для початкової освіти дозволяють зробити висновок, що всі предмети початкової школи мають своєрідний інтеграційний потенціал. Метою навчальних занять, побудованих на інтегрованому змісті, є створення передумов для різностороннього розгляду певного об'єкта, поняття, явища, формування системного виникнення уяви, позитивно-емоційного ставлення до пізнання, світу. Урок у сучасних умовах повинен носити творчий характер компетентнісного підходу.

Які характерні ознаки інтегрованого уроку? Насамперед, це урок, який розв'язує конкретні перспективні завдання інтегрованого курсу, бо є його складовою частиною. Якщо інтегрований урок один із певної теми, він розв'язує коло завдань, які можна виконувати тільки завдяки інтегруванню. Але в будь-якому випадку інтегрований урок не може бути ізольованим, «випадати з теми». Він органічно поєднаний із попереднім та наступним уроками, є складовою всього навчально-виховного процесу НУШ.

Яка складова інтегрованого уроку? По-перше, нестандартна педагогічна теорія вчителя початкових класів. По-друге, вдумливий самоаналіз діяльності викладача. А найголовніше – відсутність штампів у педагогічній технології НУШ.

Нібито й вільніше стало, і немає єдиної, уніфікованої освіти, і минули ті часи, коли вчителям не можна було відхилитися від змісту. Та варіантність навчальних програм у сучасних загальноосвітніх школах не гарантує міжнародного визнаного характеру й рівня розвитку учнів певного віку. Шлях до мети – в пробудженні прагнення кожного учасника навчально-виховної роботи – і дорослого, і здобувача освіти – до спільної організації шкільного

життя, розвитку відповідальності за єдину справу, що починається з відповідальності за самого себе, за свої дії, своє життя. Пошук співрозуміння, співдружності, пройнятих гуманістичними взаємовідносинами «вчитель – учень», - основа побудови інтегрованого уроку.

Головне місце на таких уроках відводиться елементам творчого пошуку. У процесі проведення інтегрованих уроків педагоги вміло й ефективно керують принципами засвоєння і застосування знань, формують мислення школярів, їхню емоційну та вольову сферу, моральні, естетичні та світоглядні аспекти особистості, навчальні і пошукові вміння, спроможність працювати в парі та групі, згуртовувати колектив у цілому.

Творча активність дитини на уроці не виникає сама по собі, її треба стимулювати, створювати відповідну атмосферу.

З приходом школярів до школи розпочинається новий етап у розвитку різних форм їх спілкування. Здобувач освіти першого класу потрапляє в атмосферу учіння, тоді як дошкільником цілий день проводив у грі. І спілкування між собою учнів поступово набуває актуального та сучасного змісту, бо для цього виникають нові умови.

З'являється необхідність засвоювати нові поняття з різних навчальних дисциплін, опановувати нову інформацію, робити спроби використовувати її під час вироблення нових дій та навичок. Як впоратися шестирічній дитині з цим? І тут на допомогу вчителеві приходять його вміння цікаво та творчо змінити зміст спілкування дітей.

Творчість учителя породжує творчість учня. Найефективніший той урок, на якому на всіх і на все вистачає часу й уваги, коли всім цікаво вчитись.

Інтегровані уроки розвивають мислення і мовлення здобувачів освіти, їхню увагу, пам'ять, спостережливість, кмітливість, активність, ініціативу, самостійність, наполегливість, працьовитість, вміння працювати у парах та групах, чуйне, уважне ставлення один до одного та багато інших позитивних якостей особистості, які так важливо закладати якомога раніше.

Зважаючи на це, виділяють фактори, що сприяють активній розумовій діяльності в процесі інтегрування навчальних предметів:

- прийняття сполучення предметів для інтеграції;
- ретельний відбір змісту, методів, прийомів, враховуючи вікові особливості дітей;
- адекватність дій учителя та його учнів.

Інтегрований урок вимагає від педагога ретельної підготовки, професійної майстерності та натхнення, особистісного спілкування. Необхідно, щоб даний урок був єдиним цілим, правильно продуманим з дотриманням компетентностей НУШ.

Уроки, побудовані на інтегрованому змісті, створюють передумови для різнобічного розгляду певного об'єкта, поняття, явища, формування систематичного мислення, збудження уяви, позитивного емоційного ставлення до пізнання. Але вони не повинні перевантажувати дітей враженнями, не повинні бути множиною окремих картин, а існувати для однієї мети. Для цього

необхідно завчасно проаналізувати календарне планування і відібрати ті питання з програми, які близькі за змістом або метою використання. Адже до проведення інтегрованих уроків потрібно готуватися не лише вчителю, а й учням.

1.4. Загальні вимоги до проведення інтегрованих уроків

Сприйняття світу школярами 6-10 років за своєю суттю є цілісним як цілісне і саме докілья. Потреба подолати протиріччя між розподілом освітнього процесу на окремі предмети, з одного боку, і цілісністю світу та цілісністю сприйняття дитиною докілья, з іншого, потребує активного запровадження інтегрованих уроків. У межах таких уроків вивчається підпорядкований одній темі матеріал із різних навчальних предметів. Методика таких уроків розробляються вчителями на міжпредметній основі з урахуванням дидактичної доцільності, а їх змістова і структурна цілісність забезпечується добором об'єкта вивчення. Головною метою інтегрованих уроків має бути не виклад максимального об'єму інформації, а формування цілісної картини світу і підвищення пізнавального інтересу школярів НУШ.

З метою покращення якості проведення уроку, підвищення рівня знань учнів, розрізняють вимоги, яким повинен відповідати якісний та сучасний інтегрований урок НУШ. Серед них виділяють такі:

- використання нових досягнень науки, передової педагогічної практики, побудови уроку на основі закономірностей навчально-виховного процесу;
- повідомлення інформації на уроці в оптимальному співвідношенні всіх дидактичних принципів з урахуванням компетентнісного підходу;
- забезпечення належних умов для активної пізнавальної діяльності учнів з врахуванням їх інтересів, навичок і вмінь;
- зв'язок знань з раніше засвоєними вміннями, опора на досягнутий рівень розвитку здобувачів освіти;
- мотивація і активізація розвитку всіх сфер особистості;
- логічність і емоційність всіх етапів навчально-виховної діяльності;
- ефективність використання педагогічних засобів;
- зв'язок з життям, особистим досвідом учнів;
- формування практично необхідних знань, умінь, навичок, раціональних прийомів мислення і діяльності;
- формування вміння вчитися, потреби постійно поповнювати об'єм знань;
- ретельна діяльність, прогнозування, проектування і планування кожного нового уроку.

Інтегрований урок НУШ, як і звичайний традиційний урок, направлений на досягнення певної мети. З урахуванням цього загальні вимоги до уроку конкретизуються в дидактичних, виховних і розвиваючих вимогах.

До навчальних вимог відносяться:

- раціоналізація інформаційного навчання уроку,

- оптимізація інтегрованого змісту з урахуванням соціальних і особистих потреб;
- раціональне поєднання різноманітних форм і методів;
- творчий підхід до формування структури уроку;
- забезпечення оперативного зворотного зв'язку.

Виховні вимоги до інтегрованого уроку включають:

- визначення виховних можливостей навчального матеріалу, діяльності на урок;
- постановку тільки тих виховних завдань, які органічно витікають із цілей і змісту навчальної роботи;
- формування життєво необхідних якостей: охайності, відповідальності, самостійності, уважності, чесності, колективізму тощо;
- увага і гуманне відношення до учнів, дотримання вимог педагогічного такту, співробітництво зі школярами і зацікавленість у інших досягненнях.

До розвивальних вимог відносяться:

- формування і розвиток в учнів позитивних мотивів навчально-пізнавальної діяльності, інтересів, творчої ініціативи і активності;
- вивчення та врахування рівня розвитку психологічних особливостей учнів, проєктування майбутніх уроків;
- проведення інтегрованого уроку на випереджаючому рівні, стимулювання сучасних якісних змін у розвитку.

Таким чином, внаслідок врахування класифікації, дотримання технології проведення інтегрованих уроків забезпечується висока ефективність навчально-виховного процесу уроків НУШ.

РОЗДІЛ 2. ПРОВЕДЕННЯ ІНТЕГРОВАНИХ УРОКІВ У НУШ

2.1. Інтегрований урок математики і «Я досліджую світ» (2 клас)

**Тема. Віднімання двоцифрових чисел без переходу через розряд.
Розв'язування задач.**

Очікувані результати уроку:

- формування предметних та ключових компетентностей;
- пояснити спосіб віднімання двоцифрових чисел без переходу через розряд;
- закріплювати додавання чисел без переходу через розряд;
- продовжувати розв'язувати задачі на дві дії, працювати в групах, парах(математика з другом);
- повторювати про слова, що означають назви предметів(іменники);
- складати речення про осінь;
- розвивати критичне мислення, пам'ять, мову;
- виховувати активність, зосередженість, самостійність;
- розвивати вміння організовувати своє робоче місце,
- планувати, розвивати пізнавальний інтерес;
- розширити знання учнів про осіннє докiлля,
- виховувати дбайливе ставлення до природи.

Тип уроку. Інтегрований урок.

Обладнання. Презентація «Осінні турботи», казкові герої, цеглинки ЛЕГО, сигнальні долоньки, гра «Танграм», мультимедійна дошка, підручник Г. Лищенко «Математика 2 клас», Київ Генеза, 2019.

Перебіг уроку

I. Організаційна частина.

Доброго ранку всім! Привіт!
Нехай гарний настрій буде у вас!
Хай день новий в серце добро принесе!
А наша голівка хай знає усе!
І успіху буде ціла гора!
Урок розпочнемо у класі? ТАК!

1. Самовизначення до діяльності. Девіз уроку.

Діти, сьогодні наш урок ми розпочнемо з девізу:

«Я - вмію думати і розуміти,
Я – вмію слухати і відповідати,
Я – можу помилятися,

Я – хочу вчитися.

Я – можу вчитися!»

- Я надіюся, що ви будете дотримуватися цього девізу цілий урок.

2. Очікування від уроку.

- Скажіть, а що ви очікуєте від уроку? Відповіді дітей. (Щоб урок був цікавим, пізнавальним, радісним).

- Я надіюся, що ваші очікування справдяться.

II. Актуалізація опорних знань учнів.

1. Розгляд презентації «Осінні турботи». Бесіда.

- Про яку пору року розповідала мудра Сова?
- Назвіть осінні місяці (вересень, жовтень, листопад)
- Який зараз місяць?
- Чому він отримав таку назву?
- Назвіть ознаки осені. Складіть речення про осінь.

Діти працюють в парах(складають речення). Зачитайте складені речення.

- Хто полюбляє осінь? За що?
- Які осінні кольори вас приваблюють?

2.Робота над складом чисел(розряди; десятки, одиниці). Усне опитування.

- Скільки днів має жовтень?(31).
- Скільки днів у листопаді?(30)
- Діти, а чи всі місяці року мають по 30 і 31 дню?(Лютий -28, 29)
- Лютий - це місяць якої пори року?

3.Розповіді дітей цікавих фактів про осінь.

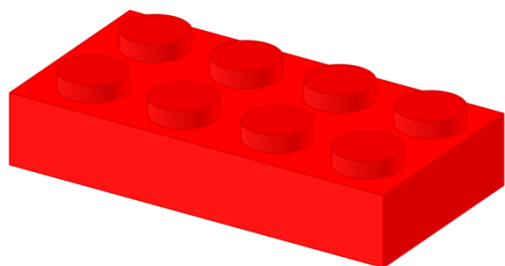
- ✓ Приходить "бабине літо".
- ✓ Після тимчасового зниження температури, дощів - приходять теплі дні.
- ...
- ✓ Листя змінює свій колір. ...
- ✓ Достигають осінні овочі та фрукти. ...
- ✓ Лелеки, журавлі відлітають у вирій. ...
- ✓ Білочки запасуються харчами на зиму. ...
- ✓ Зайчики змінюють свій окрас.

4.Порівняння чисел(робота з LEGO).

Якщо перше число більше, підняти червону цеглинку.

Якщо друге число більше, підняти зелену цеглинку.

25 і 36; 53 і 67; 46 і 46; 78 і 87; 63 і 96

5. Самоаналіз виконання домашнього завдання.

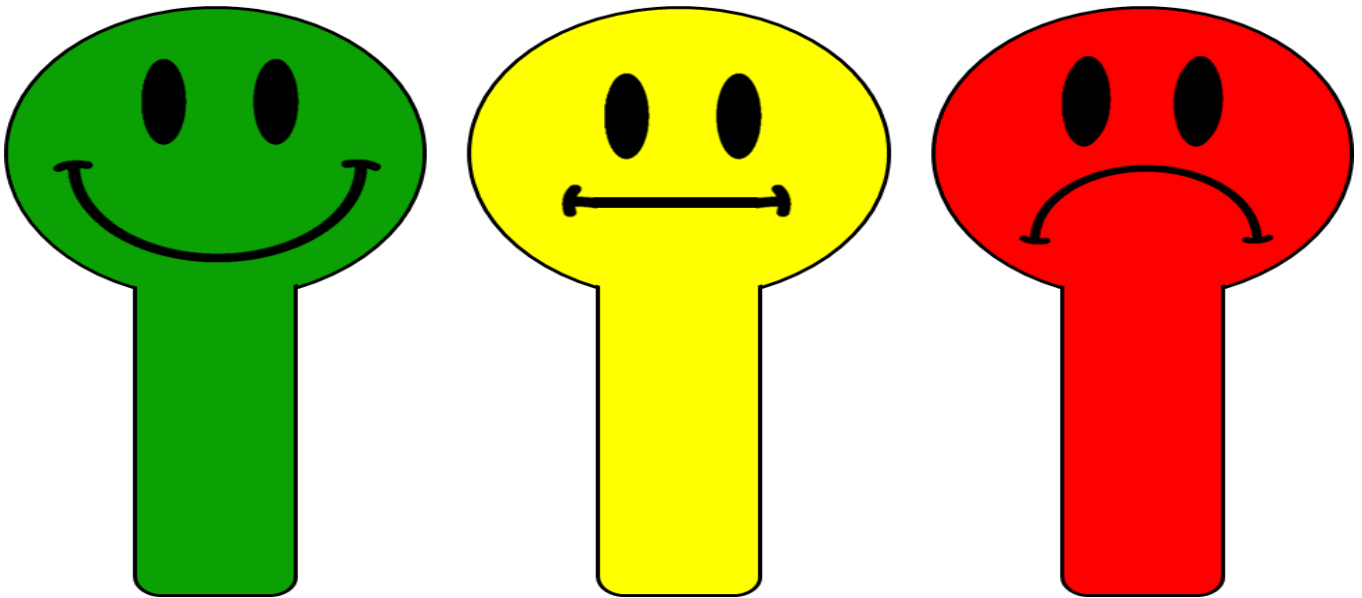
- Ви вдома виконували завдання. Оцініть свою роботу вдома.

«Світлофор». Долоньки.

Червоний колір – труднощі при виконанні.

Жовтий – потребую допомоги.

Зелений колір – у мене все вийшло.

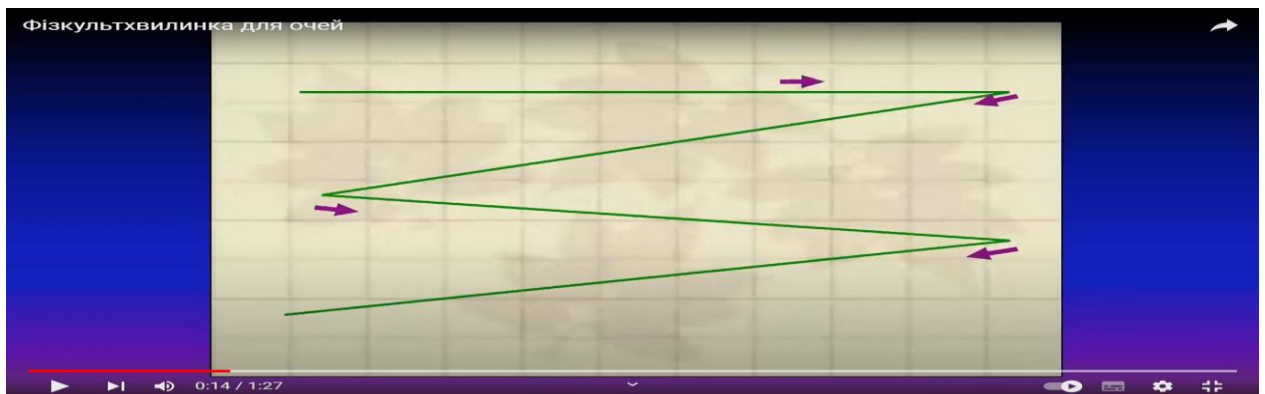
**6. Усний рахунок (математика з другом). Закріплення матеріалу.
Викладання відповіді з LEGO.**

- З якою темою познайомилися на попередньому уроці?
 - Як додають двоцифрові числа без переходу через розряд?
- $16+12=$ $23+32=$ $54+22=$ $77+11=$ $23+45=$ $67+21=$

7. Гра «Пастка». Вчитель роздає картки, потрібно знайти приклади, які розв'язані неправильно.

ФІЗКУЛЬТХВИЛИНКА ДЛЯ ОЧЕЙ
<https://youtu.be/T9-CnfdD340>

III. Пояснення нового матеріалу.

1. Робота в зошитах. Запис числа, класної роботи.

- Листопад - одинадцятий по порядку місяць. $6+11=17$

2. Хвилинка каліграфії 17 71.

Запис у зошит.

(зверніть увагу, в числі 17 - 1 дес, 7 од; а в числі 71 - 7 дес. 1 од.)

- Назвіть подібні числа (34 і 43; 87 і 78.....)

3. Пояснення нового матеріалу.

- Як виконується віднімання двоцифрових чисел без переходу через розряд?

4. Робота з підручником. Розв'язування прикладів. (Математика письмово).

5. Розв'язування задачі на дві дії. Задача від Сонечка і Равлика.

РУХАНКА

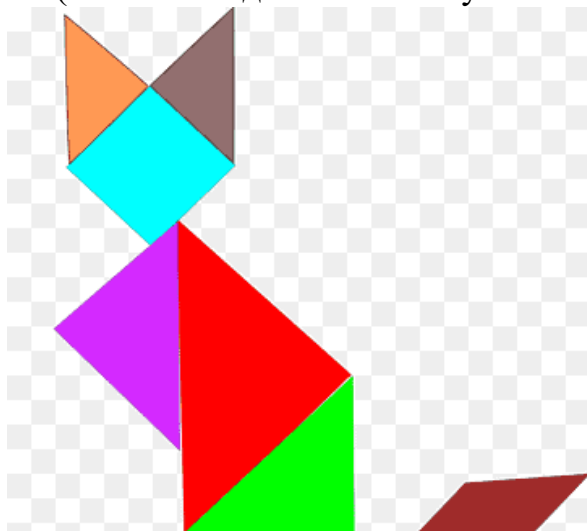
Ми цеглинки в руки взяли
І місцями поміняли.
Потім міцно їх з'єднали,
Вгору високо кидали.
Раз-два, не впускай,
А швиденько заховай.

6. Гра «Танграм».

- Ви любите звірів?
- Які є звірі?
- Чим відрізняються дикі від свійських?

(Учні викладають лисичку або собачку)

7. Асоціативний кущ «Осінь». Додаткове завдання. Робота з конструктором LEGO.

- Які слова відносяться до іменників?
- Назвіть іменники, які асоціюються зі словом – осінь. (Холод, дощ, вітер, листя, гриби, ліс, вересень, жовтень, листопад, парасолька, їжак, урожай...)

IV. Закріплення вивченого матеріалу.

1. Гра «Математичні пазли». Робота в групах.

Згадаємо правила роботи в групах.

2. Колективна робота. Утворення осіннього дерева.

- Чарівниця Осінь розсипала листочки в класі, але вони незвичні, математичні. Розв'язавши приклади, ми зможемо утворити дерево (листопад). Математика для себе.

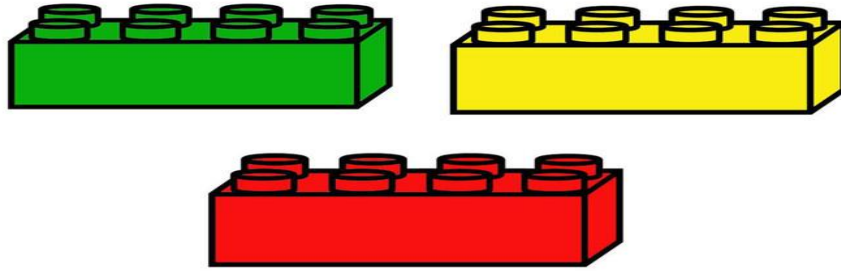

V. Підсумок уроку.

1. Рефлексія.

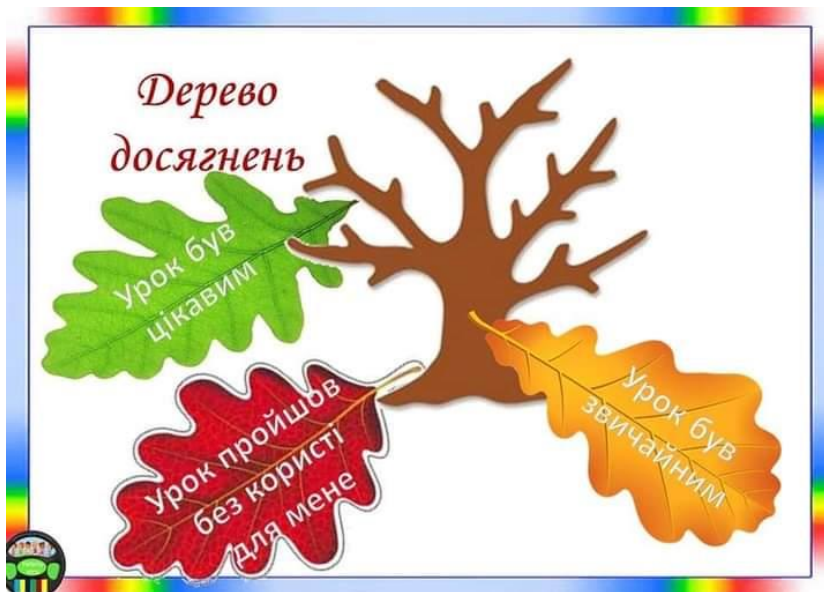
- Що вам на уроці найбільше сподобалося?
- Чи справдилися ваші очікування від уроку?

Цеглинку лего підійміть,
зустріч нашу оцініть.

2. Самооцінювання.

- Візьміть прищипки і оцініть свою роботу за допомогою карток самооцінювання.

- Що нового дізналися на уроці?
- Як віднімати двоцифрові числа без переходу через розряд?
- Які завдання найбільше сподобалися?
- Сьогодні ви всі-молодці!! Тому королева Осінь нагороджує вас медалями – розумників!

Через поле, ліс і сад,
Веде Осінь листопад.
Українцям зиче щиро:
Волі, долі, щастя й миру
Єдності, порозуміння
І з небес благословення.
В кожен дім, родину, хату,
Сміху і добра багато.
Мрії ваші щоб збувались,
Роду свого не цурались.

Фотозвіт з інтегрованого уроку математики і «Я досліджую світ» (2 клас) на тему «Віднімання двоцифрових чисел без переходу через розряд. Розв'язування задач»

2.2. Інтегрований урок літературного читання та «Я досліджую світ» (урок-подорож, 2 клас)

Тема. Урок позакласного читання. Українські народні казки. Казка «Лисичка і Журавель» (урок – подорож).

Очікувані результати:

- вчити дітей виділяти в тексті дійових осіб, давати їм елементарну характеристику;
- спостерігати за структурою і сюжетом казки;
- закріплювати вміння відтворювати зміст знайомих казок;
- правильно оцінювати поведінку персонажів;
- формувати навички правильного і свідомого читання мовчки і вголос;
- розвивати пам'ять, мислення, увагу;
- розвивати вміння працювати в парах та групах;
- виховувати чуйність, доброзичливість, гостинність, порядність.

Тип уроку. Інтегрований урок.

Обладнання. Предметні малюнки, таблиці для вдосконалення навички читання, ілюстрації до казок, маски лисиці та журавля для інсценізації казки, картки для само оцінювання, мультимедійна дошка.

Перебіг уроку

I. Організаційна частина.

Вчитель.

Нумо, діти, підведіться!

Всі приємно посміхніться.

Продзвенів уже дзвінок,

Починаємо урок!

Сьогодні на уроці нам потрібні взаємодопомога, взаєморозуміння, повага одне до одного. Лише завдяки нашим спільним зусиллям урок пройде швидко і цікаво.

II. Повідомлення теми і мети уроку.

Вчитель.

Я запрошую вас, діти, у казкову подорож. У Казковій країні всі мешканці повинні жити радісно, щасливо, і панувати тільки мир та злагода.

Якщо казковим героям буде потрібна наша допомога, ми з радістю допоможемо знайти вихід зі складної ситуації.

В казку вирушаєм разом,
Перешкоди всі пройдем,
А хто буде сумувати,
Із собою не візьмем.

Але, щоб потрапити у Казкову країну, нам необхідно провести мовну розминку.

II. Основна частина.

1. Мовна розминка. Вправи для розвитку артикулярного апарату. *«Трубочка» (активізація м'язів губ)*

На дудочку губи схожі,
Ми на ній пограти можемо:
Ду-ду, ду-ду-ду,
Ду-ду-ду, ду-ду.

«Гойдалка» (виробляти уміння міняти положення язика з прискоренням темпу)

На гойдалці я гойдаюсь:
Вгору – вниз,
До хмаринки підіймаюсь,
Стрімко лечу вниз.

«Грибок» (виробляти підйом язика вгору, розтягувати під'язикову зв'язку)

Рот відкрити – треба вміння:
Язик ліпи до піднебіння,
І грибок (от дивина!)
Має ніжку, мов струна.

2. Вправи для вдосконалення навичок читання:

1) Мовно – логічна вправа.

Відгадайте слова, що позначають риси характеру людини.

Складіть речення з цими словами (зв'язок з українською мовою).

Д.бр.т.	Щ.др.сть
Ч.сн.сть	Зн.в.г.
Ж..рст.к.сть	Сп.вч.тт.
Ч.йн.сть	Гр.б.сть

2) Поєднання першої частини повір'я з другою. Робота в парах. Нагадування правил роботи в парах.

Як кіт умивається лапкою.....має увійти кіт.
Як чорний перебіжить вам дорогу... вкусить.бо гадюка
Як приб'ється чужий собака на обійстя- видавкає.то сам і
Не лежи на межі.....буде невдача.
Собака, якщо і злякає,це дуже
добре.	
У нову квартиру першим будуть гості.

Вчитель.

- З ким пов'язані ці повір'я?(з тваринами).
 - Ми познайомилися з казками, де головними героями є хто?(тварини).
- Розповідь учнів цікавинок про kota, собаку (індивідуальні завдання).**

3) Читання слів на картках. Робота в групах. Щоденні 5.

Робота зі словами

Функціонування
«Стіни слів»

- Розміщують незрозумілі або цікаві слова, що зустрілись під час читання для себе, читання з другом, письма для себе або слухання
- Регулярно додають нові слова;
- Використовують ці слова у власному мовленні;
- З'ясовують значення незрозумілих слів;
- Знаходять цікавий матеріал про ці слова

Учні трьох груп читають слова на картках.

I ГРУПА – голосом ведмедика,

II ГРУПА – голосом лисички,

III ГРУПА – голосом зайчика.

Кит, голуб, вовк, їжак, лящ, качка, коза, дятел, півень, муха, хом'як, щука, вуж, вівця, тюлень, корова, олень, собака, синиця, змія, єнот, кінь, оса, сом, шпак, зозуля, рись.

Вчитель.

- Це тварини? Доведіть.
- Прочитайте вголос назви лише птахів, потім – риб, звірів, комах.

4) Прочитайте і назвіть « зайве» слово. Робота в групах.

кВов

сиЛ

кїжа

ухаМ

ітК

га Кни

фельПорт

шиЗот

цеСон

наПел

сна Ве

миЗа

тоЛі

сінЬО

тарПа

III. Робота над змістом казок.

Вчитель.

Щоб швидше потрапити у країну Казок, треба сісти в карету і повернутися рівно о 12-й годині. Тому що саме в цей час карета перетвориться на гарбуза, а коні - на мишей.

У карету сіли ми,
В казку вирушаєм.
А у казці, як завжди,
Чудо зустрічаєм.
(Звучить музика).

1. Бал – маскарад казкових героїв.

Вчитель.

Ми потрапили до Країни казок. На нас чекають незвичайні, фантастичні історії й чудеса.

*Рукавичку я знайшла,
В неї, як у дім, зайшла.
Стала жить у затишку
Маленька, сіренька... (Мишка)*

*У зеленому лататті
Я сиджу в зеленім платті,
І виспівую слова:
Ква-ква, ква-ква-ква..... (Жабка)*

*Я вухатий ваш дружок,
В мене сірий кожушок,
Куций хвостик, довгі вуха,
Я усіх- усіх боюся. (Зайчик)*

*Хто дідусю допомагав,
Рукавичку у лісі шукав?
Звірі голос його почули
І мерщій у ліс чкурнули. (Собачка)*

*Хто в зиму холодну
Блукає у лісі голодний? (Вовк)*

Прийшла з довгим віником
 На бесіду із вашим півником.
 Схопила півня на обід
 Та й замела мітлою слід. (Лисичка)

2. Зустріч з улюбленими казками.

а) відгадування казки за опорними словами. Робота в групах.

І група	ІІ група	ІІІ група
Козенята	Жабка	Полювання
Хатинка	Мишка – скряботушка	Голод
Не відчиняти	Зайчик – побігайчик	Клубочок
Підслухав	Пустіть	Лисиця
Матінка	Тісно	Тетеревенята
Похвалила	Кабан – іклан	Кролики

б) підбір прислів'їв до казок.

Кожна група дітей отримує конверт з прислів'ями. Треба відібрати ті, які підходять до казок, над якими працює група.

І група – «Вовк та козенята».

ІІ група – «Рукавичка».

ІІІ група – «Лисиця та їжак».

Хоч і тісно, зате затишно.

Словом, як листом, стеле, а ділом, як голками, коле.

Янгольський голосок, та чортова думка.

в) підбір уривка казки до ілюстрації
 (кожна група працює над своєю казкою).

Один учень виразно читає, а інший за допомогою міміки й жестів показує.

Фізкультхвилинка (проводять герої казок)

Ось і зайчики сіренькі
По лісу стрибають,
За дерева, за кущі лячно
зазирають.
Чи не йде поблизу вовк?
Знову бігають, стрибають,
Потомилися та сплять,
Тільки вушка стирчать.
Добре козенятам
На лужку стрибать.
Гратись, борюкатись,
Ріжки наставлять.
Швидко лис десь пробіжить.
Їжачок в кущах сидить.
Встав з барлоги волохатий
Цих тварин всім треба знати.

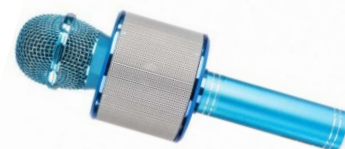

IV. Ознайомлення з казкою «Лисичка і Журавель»

1. Підготовка до сприймання матеріалу. Гра «Мікрофон».

Вчитель.

- Чи любите ви день народження?
- Як зустрічаєте гостей?
- Як ви їх запрошуєте до оселі?
- А ось така ситуація: до вас уже прийшли гості і нема куди сісти до столу. Та ось постукали у двері. Відчинили - і на порозі побачили вашого ліпшого друга. Як же бути? Що робити? Можливо, відмовити йому. Якщо ні, то як же всадити товариша до столу?

2. Ознайомлення з героями казки.

Вчитель.

- Сьогодні ми знову зустрінемося з Лисичкою. Але з нею буде новий казковий герой. Який саме? Ви дізнаєтеся, коли відгадаєте загадку.

Довгі ноги, довгий ніс,

Прилетів - обід приніс –
Смачних жабеняток?
Для своїх маляток? (Журавель)

Вчитель.

- Чи дружили між собою ці тварини?
- От з цієї казки ми й дізнаємося, чому лисичка не приятелює з журавлями.

3. Читання казки вчителем.

4. Перевірка первинного сприймання.

- Які головні герої казки?
- Чим сподобалася вам казка?
- Охарактеризуйте лисичку.
- Охарактеризуйте журавля.

5. Щоденні 5. Робота зі словами. Слухання тексту. (Додаток 1)

Подружилися – ще можна сказати так: потоваришували, заприятелювали.

Погордувати – поставитись до когось зверхньо, презирливо.

Призволяйся – пригощайся, їж.

Вгощу	запросини
Гостину	призволяйся
Зазирати	погордувати
Навстоячки	випорожнити

(Слова читає спочатку учитель, потім учні хором, «ланцюжком», у прискореному темпі).

6. Мовчазне читання казки.

Вчитель.

- Подумайте: якби у вас була чарівна паличка, як би ви допомогли порозумітися казковим героям?

- Як можна охарактеризувати Лисичку? Яка вона? (хитра, улеслива, підступна).

7. Вибіркове читання. Технологія «Щоденник 5». Письмо для себе. (Додаток 2)

Вчитель.

- Прочитайте у казці місця, де Лисичка і Журавель запрошують одне одного до себе на гостину.

- Прочитайте, яке було частування у Лисички.

- Прочитайте, як пригощав Журавель.

Про що це свідчить?

**V. Театралізація казки
«Лисичка і Журавель»**

**1. З'ясування значення слова
«театр». Робота з тлумачним
словником.**

Вчитель.

- Хто з вас був у театрі?
- А які театри є в нашій області?
- Пригадаймо, що означає слово «театр». (Це установа, що здійснює сценічні вистави певним колективом артистів, а також приміщення, де відбуваються вистави).

2. Читання казки за особами.

Вчитель.

Перед тим, як виступати, артисти обов'язково проводять репетиції.

1) *Чистомовка. (Додаток 3)*

2) *Гра «Знайди початок речення».*

Учитель читає кінець речення, які є словами Журавля. Учень знаходить його початок.

3) *Гра «Двобій».*

I ряд – прочитати слова Лисички.

II ряд – прочитати слова Журавля.

4) *Гра «Знайдемо слова Лисички».*

Вчитель.

- Подумайте, яким голосом говорить Лисичка, а яким – Журавель.

3. Бесіда вчителя.

Вчитель.

- З якою казкою познайомилися?

Йшов собі якось
Журавель
І зустрів лисицю,
Стали друзями вони,
Все як і годиться.
Та нечемною була
Лисичка – сестричка,
Тому казочка про них
Зовсім невеличка.
Та мораль там не проста
І для всіх дається.
Як же казочка про них,
Любі друзі, зветься?

- Чи справжніми друзями вони були? Здавна наш народ цінує дружбу й засуджує ворожнечу між людьми. Про дружбу складено багато пісень, віршів, прислів'їв.

4. Робота над прислів'ями. Робота в парах.

Вчитель.

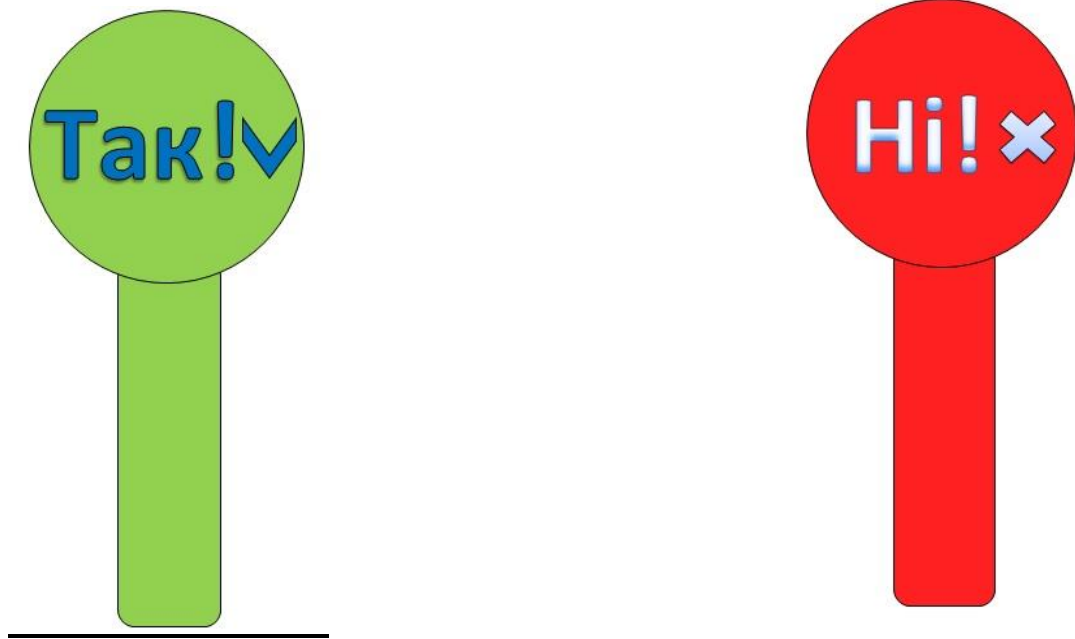
- Роз'єднайте слова і прочитайте прислів'я.
Нетойдруг, хто медом маже, а той, хто правду каже.
Як частування, так і дякування.

Робота в парах

5. Гра «Так чи ні». Робота з сигнальними картками.

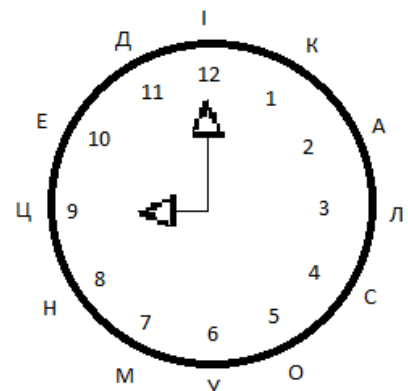
- Казка вчить нас бути гостинними? (Так).
Ми повинні бути такими, як Лисичка? (Ні).
Казка засуджує порядність? (Ні).
У кожного повинні бути друзі? (Так).
З друзями потрібно бути чуйними, доброзичливими? (Так).

6. Завдання «Чарівний годинник».

Вчитель.

- Ми побували у Казковій країні. Час повертатися назад, а то наша карета перетвориться на гарбуза, а коні – на мишей. Щоб відразу опинитися вдома, подивіться на годинник і відгадайте слово.
- Впишіть букви у клітинки, користуючись підказкою стрілок. Як тільки стрілка торкнеться цифри дванадцять, ми будемо вдома.

У карету поспішайте
Всі зручненько сідайте.
Бо додому всім нам час,
Но!!!Везіть, конячки, нас!!

7	5	3	5	11	9	12
М	О	Л	О	Д	Ц	І

VI. Підсумок уроку.

1. Рефлексія уроку.

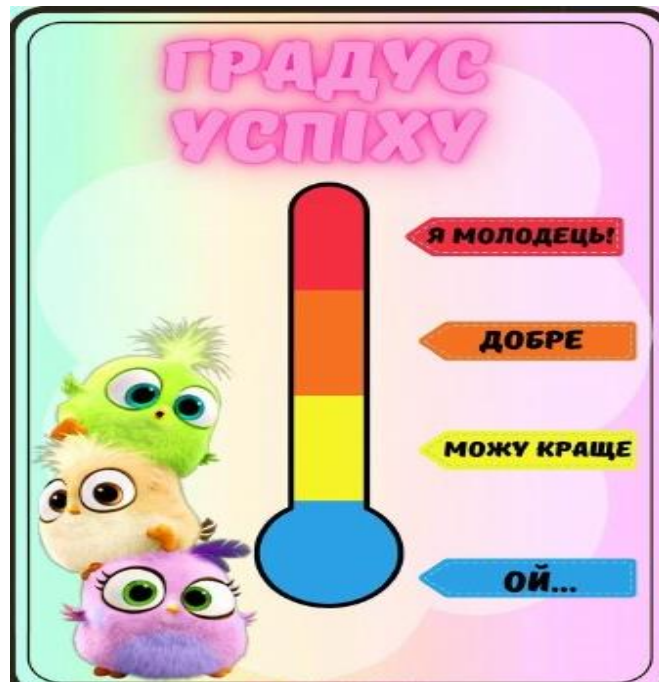
Рефлексія

НА УРОЦІ ...

1. Я дізнався...
2. Я зрозумів...
3. Мені сподобалось...
4. Мені не сподобалось...
5. Я навчився...
6. Мене зацікавило...
7. Я відчув труднощі...
8. Я не вмів, а тепер умію...
9. Мене надихнуло на...

2. Самооцінювання.

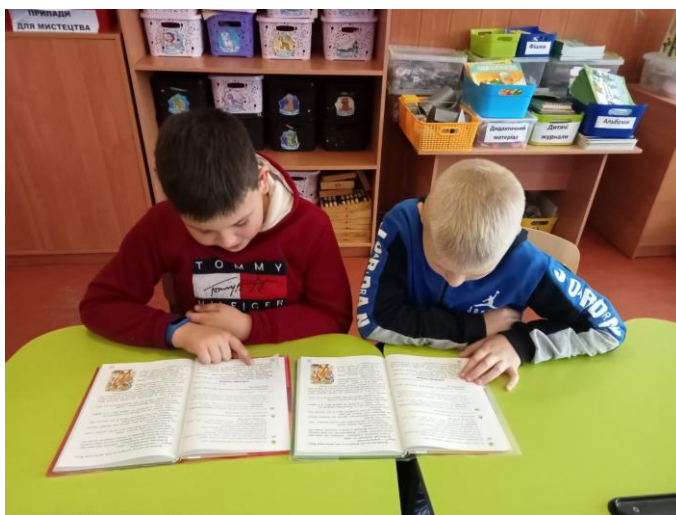
- Оцініть свої знання та вміння, здобуті на уроці позакласного читання.

3. Домашнє завдання творчого характеру (на вибір).

Придумайте своє закінчення казки або намалуйте ілюстрацію до твору.

Фотозвіт з інтегрованого уроку літературного читання і «Я досліджую світ» (2 клас) на тему «Урок позакласного читання. Українські народні казки. Казка «Лисичка і Журавель» (урок – подорож)»

2.3. Інтегрований урок української мови, «Я досліджую світ» і музичного мистецтва (3 клас)

Тема. Корінь слова. Спільнокореневі слова.

Очікувані результати:

- показати багатозначність слова «корінь»;
- сприяти усвідомленню учнями поняття про спільну частину слів – корінь;
- вчити добирати спільнокореневі слова;
- збагачувати словниковий запас учнів;
- спонукати дітей до міркувань, висловлення рефлексивних суджень;
- розвивати зв'язне мовлення, мислення, пам'ять, пізнавальний інтерес школярів;
- виховувати повагу до рідної мови, громадянські почуття, любов до України, спостережливість, уважність та активність на уроці.

Тип уроку. Інтегрований урок.

Обладнання. Мультимедійна презентація, картки для завдань у групах, малюнки, листки самооцінювання.

Перебіг уроку

I. Організація класу. Привітання.

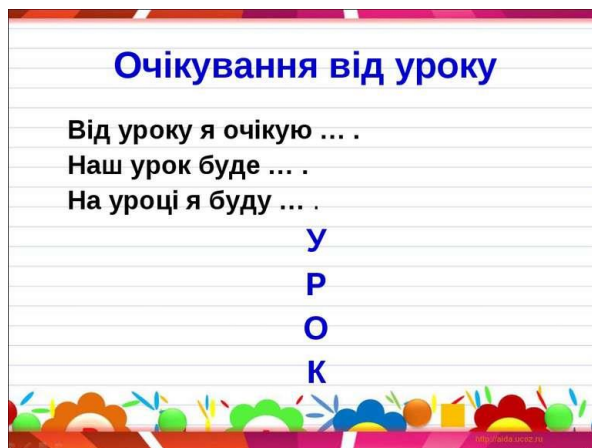
*Ось і дзвоник пролунав
Дзвінко пісню заспівав
Чули, діти? (Так)
Сьогодні урок – відкритий для всіх,
Багато гостей
То ж вітаємо їх. (Добрий день)*

Очікування від уроку.

Вчитель.

- Що ви очікуєте від уроку?
- Від уроку я очікую.....
- Наш урок буде.....
- То ж девіз нашого уроку такий:
Старайся, пробуй, живи!
Розум, увагу прояви!
Активним і уважним будь!
Про все, що вивчив, не забудь!

II. Повторення вивченого матеріалу

Вчитель.

- А розпочнемо наш урок з поетичної хвилинки:

*Яка ж багата рідна мова!
Увесь чарівний світ у ній!
Вона барвиста і чудова
І нищити її не смій!
Вона про все тобі розкаже,
Чарівних слів тебе навчить,
Усе повідає й покаже
Як правильно на світі жити!
І співуча, і багата українська мова!
Неповторна і крилата,
І така чудова!*

- Щасливі ми, що народилися і живемо на такій багатій, чудовій, мальовничій землі – в нашій славній Україні. Тут жили наші прадіди, діди, тут живуть наші батьки, тут корінь роду українського, що сягає сивої давнини. І де б ми не були, скрізь відчуваємо поклик рідної землі, хвилюємося аж до сліз, зачувши рідне слово.
- Сьогодні на уроці продовжимо працювати над будовою слова, а точніше над однією з його частин – коренем. Корінь - «серце» слова, багатозначне слово.

1. Повторення вивченого матеріалу.

- Діти, пригадаймо, яка будова слова? (слово має закінчення та основу)
- Що таке закінчення? (частина слова, яка змінюється)
- Що таке основа? (частина слова без закінчення)
- Що входить в основу слова? (префікс, корінь, суфікс)
- Що таке корінь? (спільна частина споріднених слів)
- Як знайти корінь у словах? (дібрати спільнокореневі слова)

Хвилинка каліграфії.

Вчитель.

- Для кожного народу дорога його рідна мова, а нам, українцям, найближча до серця - українська.

ЛЮБОВ ДО УКРАЇНИ НЕМОЖЛИВА БЕЗ ЛЮБОВІ ДО РІДНОГО СЛОВА.

2. Гра «Третій зайвий». Колективна робота.

(записана група слів, потрібно відшукати зайве слово)

СОВА, СОВЕНЯ, СОВОК;
РІД, РІДКИЙ, РІДНИЙ;
ГУСКА, ГУСЕНЯ, ГУСІНЬ.

Слова, корені в яких тільки звучать однаково, але мають різне значення - різнокореневі слова.

Фізкультхвилинка

Фізкультвправи у пошані, їх ми дуже любимо,
Свого стану молодого так і не загубимо.

3. Робота в групах.

Вчитель.

- Ми живемо в Україні. Це наша держава, це наша Батьківщина. Батьківщина – це край, де здавна звучить наша рідна мова і материнська пісня.

- Чим багата наша Україна?

- Так, Україна – це безкраї лани пшениці, квітучі поля льону, вишневі сади. Це гори Карпати, це широкий Дніпро – Славутич, який несе свої води в

Чорне море. Україна славиться хлібом, пшеницею. Україна – мирна країна, її народи хочуть жити в мирі та злагоді.

- Зараз ви попрацюєте в групах, підійдіть капітани команд, отримайте своє слово, дібрати спільнокореневі слова, визначити корінь.

1 команда – ліс, річка;

2 команда – козаки, сад.

- Україна, діти, славиться не тільки річками, озерами, морями, полями, а ще й кухнею. (Читання тексту, відшукати спільнокореневі слова).
- Україна завжди славилася своєю кухнею. Її страви знані далеко за межами країни. Усім відомі українські борщі, галушки, вареники, гречаники. У багатьох стравах українці сполучають овочі та м'ясо.

4. Колективна робота. Завдання від гостей.

Вчитель.

- Наша Україна межує з такими сусідніми країнами – Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Молдовою, Румунією.
- Ваші маленькі друзі, які там проживають, хочуть більше дізнатися про нашу країну. Розкажемо їм?
- Маленький хлопчик Януш з Польщі написав листа з запитанням:
- Як називається наше село? (Бутенки)
- Утворіть спільнокореневе (бутенківський)
- Який корінь? (бут)
- А дівчинка Саріка з Угорщини цікавиться:
- Яка столиця нашої країни? (Київ, київський)

5. Гра «З Україною в серці».

*Я українка і я цим пишаюсь,
Люблю свій народ;
Серцем до серця його я торкаюсь
Нема більш на світі такої країни;
Нема і не буде, бо ми є єдині.*

З УКРАЇНОЮ В СЕРЦІ

- Про Україну можна говорити безкінечно, оспівувати її в піснях, віршах, але найголовніше - мати її в своєму серці, плекати, як малу дитину, бо вона є нашою рідною ненькою.
- Що для вас Україна? Висловіть свої почуття до України.

6. Пісня « Краща мова єднання – українська».

Вчитель.

- Українці - співучий народ. Кажуть, де три українці, там цілий хор. Споконвіку наші предки мали хист до співу. То ж заспіваймо пісню «Краща мова єднання – українська»

<https://www.youtube.com/watch?v=Z769hzuviGc>

*Українська пісня і сумна, й весела,
Лине над Поліссям, в рідній стороні,
У долинах, горах, у містах і селах
В радості і в горі, в щасті і в біді.
Є душа у пісні й серденько гаряче,
Що радіє й плаче, бо вона жива!
Кажуть, ніби пісню, пісню солов'їну
Нашій Україні Бог подарував.*

III. Підсумок уроку.

1. Рефлексія.

- Чи справдились ваші сподівання щодо уроку?
- Шановні гості! Ми дякуємо Вам за те, що порадували своєю присутністю, подумки працювали з нами.

2. Домашнє завдання.

Дібрати групи спільнокореневих слів, зробити розбір за будовою.

2.4. Інтегрований урок літературного читання, української мови та образотворчого мистецтва (4 клас)

Тема. Літературна віршована казка. Математику учити - розум точити. В. Симоненко «Подорож у країну Навпаки».

Очікувані результати уроку:

- ознайомити учнів із авторською віршованою казкою;
- формувати вміння аналізувати зміст казки; поповнювати словниковий запас;
- вдосконалювати навички свідомого виразного читання;
- вдосконалювати вміння самостійно працювати із твором ;
- визначати головну думку прочитаного, відбирати потрібну інформацію;
- розвивати творчу уяву; зв'язне мовлення; вміння передавати під час читання різні почуття героїв твору, визначати головну думку прочитаного;
- розвивати пізнавальний інтерес, почуття гумору; визначати головну думку прочитаного, відбирати потрібну інформацію;
- виховувати повагу до народної спадщини, повагу і любов до членів своєї родини; бажання бути акуратними і вихованими; бажання вчитися.

Тип уроку. Інтегрований урок.

Обладнання. Мультимедійний комплект (презентація до уроку), портрет поета, цеглинки «Лего», тлумачний словник, ілюстративний матеріал, підручник «Літературне читання. 4 клас», підручник О. Вашуленко «Українська мова та читання», частина 2, Київ, «Освіта» 2021р.

Перебіг уроку

I. Організація класу до уроку . Самовизначення до діяльності.

1. Девіз уроку.

- Діти, пропоную вам сьогодні на уроці:

Не просто слухати, а чути;

Не просто дивитися, а бачити;

Не просто читати, а й запам'ятовувати,

Щоб потім вміти розповісти.

Продзвенів уже дзвінок –

На урок склика діток,

Всіх тих, хто любить мандрувати

Та прагне більше пізнавати.

II. Перевірка домашнього завдання.

1. Вправа «Інтерв'ю».

- Діти, яке оповідання ми прочитали на минулому уроці ?(«Як ми у космос літали»).
- Хто автор цього оповідання ?(В.Нестайко)

- Яка головна думка цього твору?
- Як відбувався політ?
- Який важливий висновок ви зробили для себе?

III. Мотивація навчальної діяльності.

1. Вправа «Очікування від уроку» (діти коротко записують на кольорових аркушах і прикріплюють на дошці).

2. Повідомлення вчителя.

- Наш урок сьогодні незвичайний. Ми будемо подорожувати сторінками казки. На ньому будуть сміх, жарти, посмішки, гарний настрій. А подарує нам їх творчість Василя Симоненка.

IV. Актуалізація опорних знань учнів. Повідомлення теми, мети уроку.

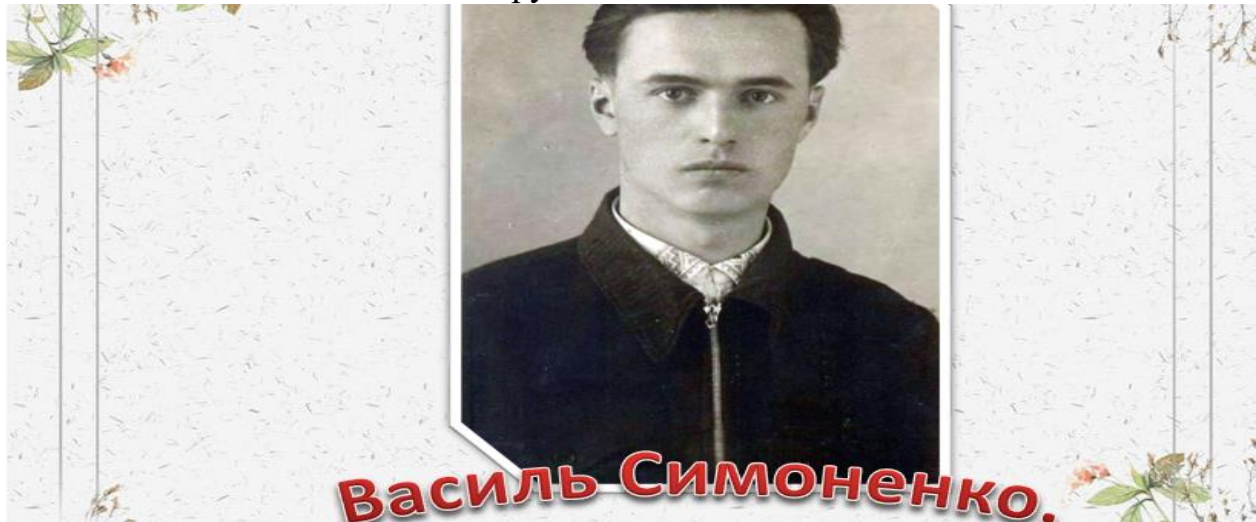
- Ви вже знаєте, що літературна казка, на відміну від народної, має автора. Візьміть до уваги, що літературна казка може бути не тільки прозовим, а ще й віршованим твором. Саме з такою казкою ми сьогодні познайомимось та будемо працювати над нею. Цю віршовану казку написав відомий український поет Василь Андрійович Симоненко. Василь Андрійович дуже любив дітей і саме їм він присвятив дуже багато творів.

1. Короткі відомості про автора, цікаві факти з демонстрацією творів В. Симоненка.

Василь Симоненко 8 січня 1935-14 грудня 1963р.

- Народився Василь 8 січня 1935 року на Полтавщині в селі Біївці. Виховувався лише мамою-колгоспницею та дідусем. До школи малому приходилося ходити пішки більше 9 км, але закінчив її з золотою медаллю. Він дуже обдарованою дитиною, мав гарну пам'ять та гострий розум.

- У 1952 році вирішує пов'язати своє життя з журналістикою. Вступив до Київського університету ім. Т. Шевченка.
- Працював у редакціях трьох газет: «Черкаська правда», «Молодь Черкащини» та «Робітнича газета» в якості кореспондента.
- За все коротке життя Василя Симоненка встигли побачити світ лише дві книги – «Тиша і грім» (збірка поезій) та «Цар Плаксій і Лоскотрон». Його вірші вийшли друком у Мюнхені. Решта праць вийшла вже після смерті поета за допомогою його друзів.

2. Читацька розминка. Артикуляційні вправи.

- «Хоботок»
- «Бегемотик»»»
- «Чашечка»

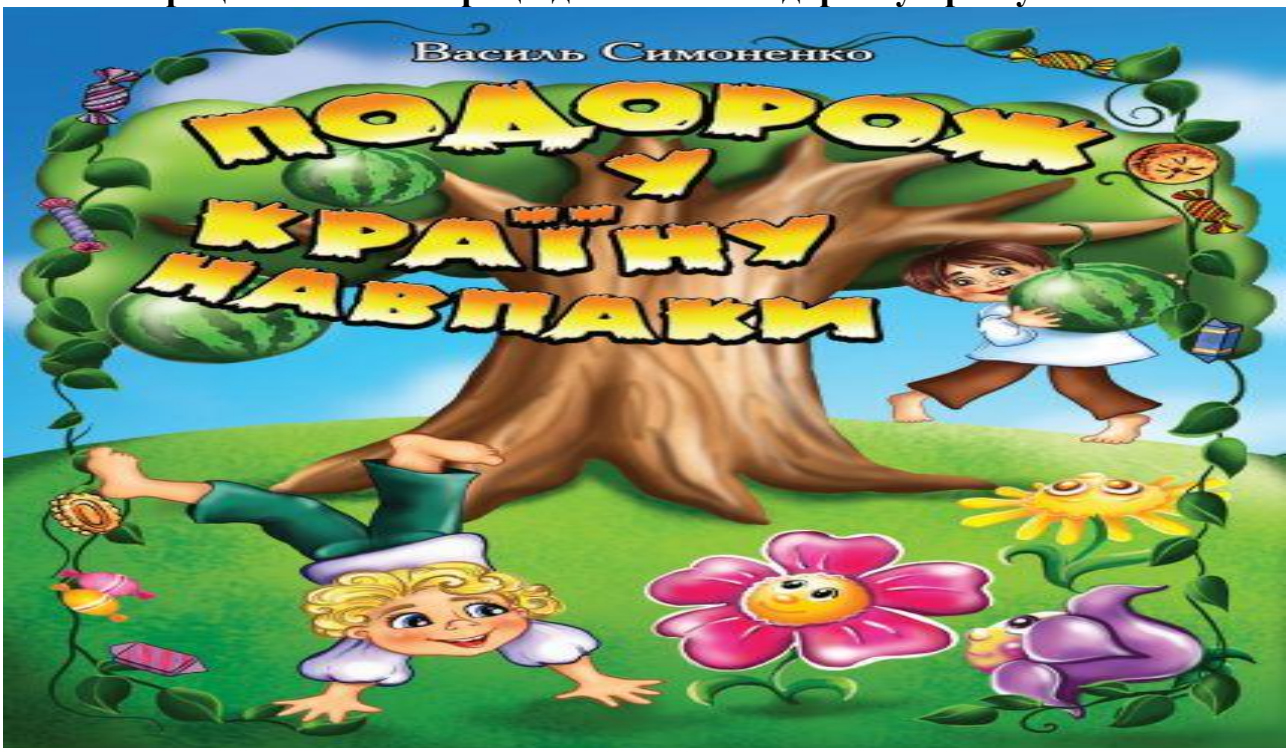
3. Мовленнєва розминка. Робота над чистомовкою.

Чистомовка

- Ли-ли-ли – урок почали.
- Ри-ри-ри – чітко говори.
- Ви-ви-ви – слова назви.
- Жи-жи-жи – свою думку скажи.

V. Сприймання та усвідомлення нового матеріалу. Розвиток мовленнєвих умінь і навичок.

1. Опрацювання ілюстрації до казки «Подорож у країну Навпаки».

2. Вправа «Передбачення» (за назвою казки на ст.68, за ілюстрацією ст.70).

- Як зрозуміти особливість такої назви країни ?

3. Щоденні 5. Робота зі словами.

Вчитель.

- У тексті будуть зустрічатися такі слова. Давайте з'ясуємо їхнє лексичне значення.

Слово	Лексичне значення слова
Скиглить	жаліється
Вередує	плаче
Бідує	горює, скаржиться
Химерний	незвичний, казковий
Галасують (щодоуху)	дуже голосно кричать
Мацапура	брудна істота
Сновигати	бігали туди-сюди
Мчали мов несамовиті	дуже-дуже швидко

**4. Слухання казки. Читання казки учитель - учні-консультанти.
Комбіноване читання. (Додаток 4)**

(читання учнями за вчителем пошепки; потім читають учні по черзі вголос до позначки вчителя; далі дочитують всі казку мовчки).

5. Читання «луною» до с.69 (включно)

6. Щоденні 5. Читаю для себе. Відповіді на запитання по прочитаному.

<i>Як звали хлопчиків, які жалілись на життя вдома?</i>	<i>Як хлопці потрапили до палацу Невмивак?</i>
<i>Куди погнали вояки у синіх штанах хлопців і що наказав Великий Невмивака?</i>	<i>Чим закінчилися пригоди?</i>
<i>Чим були незадоволені хлоп'ята?</i>	<i>У яких епізодах ти співчував?</i>
<i>Як вони опинилися у країні Навпаки?</i>	<i>Який висновок ти зробив, прочитавши твір?</i>
<i>Якою була країна?</i>	<i>Що найбільше вразило?</i>

7. Вибіркове читання.

- Про що попросили хлопчики химерного чоловіка? Зачитайте.
- Що він їм відповів? Зачитайте.
- Зачитайте, що робили хлопчики у країні Навпаки.

8. Бесіда-роздум над прочитаним текстом (запитання з підручника на ст.68-72).

- Хто написав казку «Подорож у країну Навпаки»?
- Чи хотіли б ви опинитись на місці хлопчиків? Чому?
- Що б ви порадили друзям?
- Що вам видалося найцікавішим у творі? Чому?
- Визначення головної думки тексту дітьми.

Фізкультхвилинка

<https://www.youtube.com/watch?v=3sg5oJQmlBY>

<https://www.youtube.com/watch?v=A09aJ3gvLWs>

VI. Повторне читання тексту учнями й робота над текстом.

1. Повторне читання тексту:

- а) вибіркове;
- б) гра «Знайди речення за початком»;
- в) читання «ланцюжком» до зупинки вчителя (I і II частини).

- Яка основна думка прочитаної частини? Сформулюйте коротко(вчитель записує і на дошці поступово з'являються два перших пункти плану).

2. Робота в групах (кожна з груп отримує завдання та презентує його). Нагадую правила роботи в групах.

Правила роботи в групах:

- **Бути уважними та активними ;**
- **Слухати один одного;**
- **Поважати думку іншого;**
- **Учитись оцінювати свої знання та знання друзів;**
- **Не сміятися над чужими помилками;**
- **Завжди допомагати один одному.**

- 1 група – відшукати 5 і іменників, визначити рід, число, відмінок;
- 2 група – виписати з казки 5 дієслів, визначити їх час;
- 3 група – знайти слова – звертання.

VII. Закріплення знань на основі творчої роботи над текстом.

1. Складання «паспорту» одного із героїв твору (усно, за питаннями).
2. Робота з художніми матеріалами. Малювання з другом.
3. Письмо для себе. Складання речень за ілюстрацією до твору. (Додаток 5)
4. Намалюйте епізод казки, який найбільше вам сподобався?

VIII. Підсумок уроку

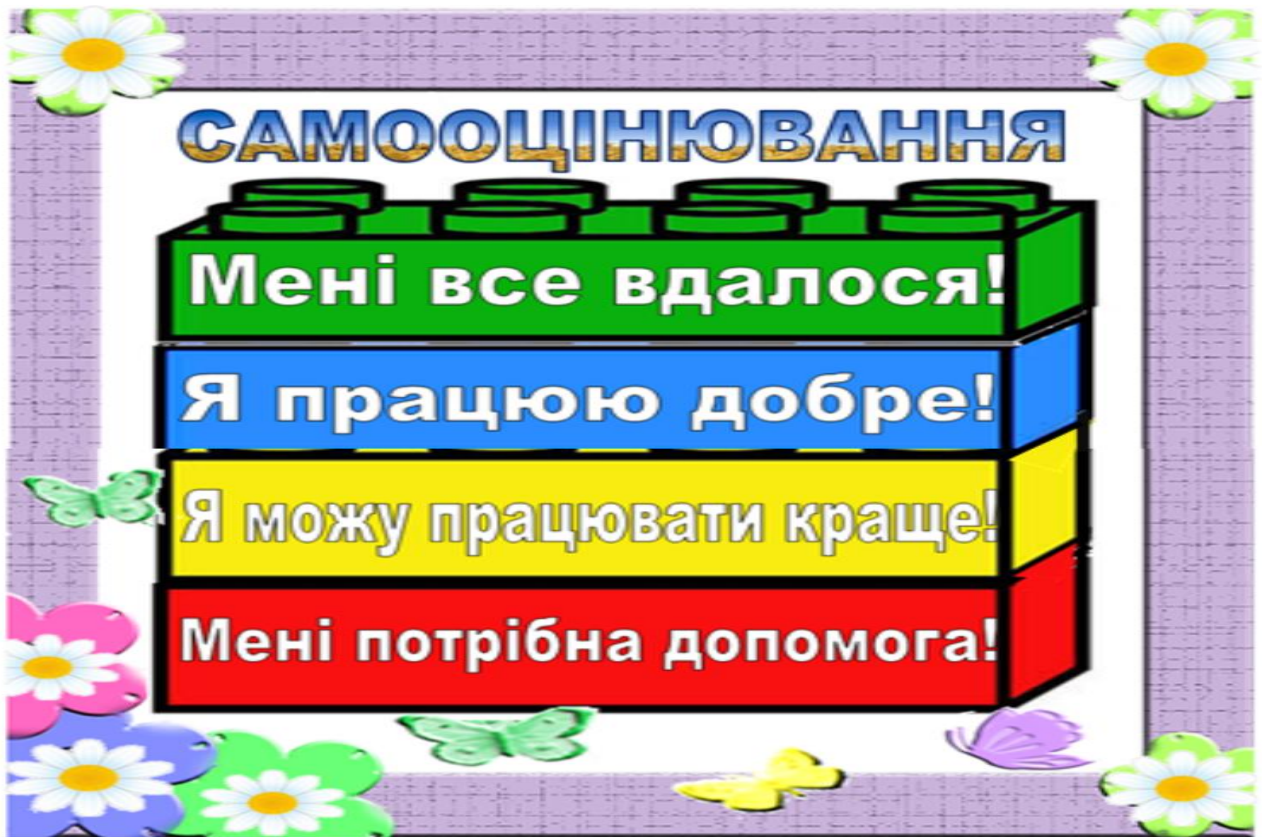
- 1. Підведення підсумків вправи « Очікування від уроку»**
- 2. Вправа «Рефлексія»**

Учні показують кольори цеглинок , відповідної скриньки від свого враження від уроку(учні піднімають всі разом).

Рефлексія

<div style="border: 1px solid #add8e6; background-color: #4682b4; color: white; padding: 5px; margin: 5px;">Цікаво!</div>	<div style="border: 1px solid #add8e6; background-color: #008000; color: white; padding: 5px; margin: 5px;">Захопливо!</div>
<div style="border: 1px solid #add8e6; background-color: #ff0000; color: white; padding: 5px; margin: 5px;">Творчо!</div>	<div style="border: 1px solid #add8e6; background-color: #ffcc00; color: white; padding: 5px; margin: 5px;">Креативно!</div>
<div style="border: 1px solid #add8e6; background-color: #ffff00; color: black; padding: 5px; margin: 5px;">Розвивально!</div>	<div style="border: 1px solid #add8e6; background-color: #00b0f0; color: white; padding: 5px; margin: 5px;">Фантастично!</div>

- 3. Самооцінювання учнями своєї роботи на уроці .**

ІХ. Домашнє завдання.

- 1. Прочитати виразно текст на сторінках 68-72 в підручнику.**
- 2. Написати поради героям твору у вигляді листа.**

**Фотозвіт з інтегрованого уроку літературного читання,
української мови та образотворчого мистецтва (4 клас) на тему
«Літературна віршована казка. Математику учити - розум
точити. В. Симоненко «Подорож у країну Навпаки»**

РОЗДІЛ 3. ГОДИНИ СПІЛКУВАННЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ НУШ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕГРАЦІЇ

3.1. Година спілкування «Україна починається з тебе»

Очікувані результати:

- ❖ збагатити уявлення першокласників про Батьківщину;
- ❖ формувати переконання у нетлінності духовних скарбів народу, повагу до символів України;
- ❖ спонукати учнів до усвідомлення ними необхідності бути корисними своїй державі.
- ❖ виховувати в учнів почуття патріотизму, національної гордості, любові до рідного краю.

Обладнання: зображення верби, калини, гілочка калини, аудіозапис пісні «Україно моя, ти найкраща у світі», роздатковий матеріал, аудіозапис пісні на вірші Андрія Малишка «Пісня про рушник», український вишитий рушник, зображення державних символів України.

Перебіг години спілкування

I. Організаційна частина. Слово вчителя.

- Вітаю всіх моїх учнів та гостей свята. Ви - справжні україночки та українці. Сподіваюсь, що ви будете продовжувати гарно навчатись і нести з гордістю звання «школяр України».

Я надзвичайно, друзі, рада
Дитячі бачить оченята
Як сяють вони ясно в вас!
Застиг в очікуванні клас:
Чекають з нетерпінням діти:
Про що ж розмова нині піде?

II. Актуалізація опорних знань

- ❖ Прослуховування пісні «Україна моя, ти найкраща у світі». Як ви думаєте, про що ця пісня?
- ❖ Складання «павутинки» до слова Україна.

III. Перебіг заняття

Бесіда.

- Сьогодні ми вирушаємо в цікаву подорож, в якій ми познайомимось із народними і державними символами України та скарбами нашого народу.
- Що таке скарб? (Відповіді учнів.)
- Але скарби, про які ми будемо говорити, незвичайні. Їх люди відчують серцем і душею. У ході подорожі ми будемо збирати скарби, на які багата наша Україна. (Лунає звук потяга.)

Перша зупинка «Без верби і калини – нема України».

- Як ви думаєте, чому так говорять?

(На дошці з'являється зображення гілочки верби.)

- В Україні був звичай – висаджувати вербу на городі та біля ставків. Вона оберігає джерельця від замулювання. З верби робили ясла для худоби, плели кошики. Гілкою верби вітають зі святом Вербної неділі. Ось скільки цікавого пов'язано із вербою – народним символом України.

Відгадування загадки.

Хто ж ті ягоди не знає,
Від застуди їх приймає.
На кущах вони висять,
І, як маків цвіт, горять.
Тільки це не є малина.
Що за ягода? –... (калина).

- Улюбленою рослиною українців є калина. Здавна говорили: «Посади калину – будеш мати щасливу долю».

- На що схожа калина?

- У вас на партах є ягідки калини. Розламайте їх і розгляньте, на що схожа кісточка калини? (На сердечко.)
- Про калину складено багато легенд. Послухайте одну з них.
- «Наскочили татари, захопили у полон дівчат і погнали у неволю. Була серед них і Марина – найкраща дівчина. Якось втекла вона від охорони вночі. Тікала, тікала, і, напевно б, утекла, та зачепилася своїм червоним намистом. Розірвалася нитка, і там, де впали намистинки, проклюнулися навесні тоненькі пагінці, що стали потім розлогими кущами калини. Навесні буяють білизнаю, наче наречені, а восени палахкотять цвітом любові до рідної землі. Гірка калина, як доля у неволі, і гарна, як рідна земля-матінка – найкраща!!!»

Друга зупинка «І на тім рушникові...».

(Лунає пісня на вірші Андрія Малишка «Пісня про рушник».)

Слова вчителя.

- Важливе місце в житті українського народу займає рушник. Не було жодної хати без вишитого рушника. Ним прикрашали стіни, накривали хліб, витирали руки. Без рушника не святкували ні дні народження дитини, ні весілля. Коли син вирушав у дорогу, мати дарувала йому рушник як оберіг від лиха. А дочок матері навчали вишивати рушники ще змалечку. Рушник цінується в народі.
- Розгляньте український вишитий рушник. Подивіться, як палахкотять багатством кольорів рушники в нашій світлиці.

- Діти, які ви бачите кольори на рушниках?
- Нитками яких кольорів переважно вишиті рушники?
- Що вишито на рушниках?
- Так, це надзвичайно дивні узорі. Вони походять ще з давніх часів. Наші предки на рушниках, зазвичай, вишивали рослини: калину, троянду, ромашку, волошку, мак, барвінок, колоски пшениці. А доповнювали рослинні орнаменти зображення птахів.

Фізкультхвилинка «Український таночок»

ГОПАК

МЕТЕЛИЦЯ

АРКАН

КОЗАЧОК

Третя зупинка «Національні символи України».

- Послухайте легенду.
- Жила собі жінка. І мала вона трьох синів. Сини зростали чесними, сміливими, дуже любили свою неньку і готові були віддати за неї своє життя. Виросли сини і розійшлися по світах, прославляючи свою матір. Найстаршому матір подарувала на згадку про себе золоту

корону з трьома промінцями. Корона зігрівала людей, вела вперед, показувала шлях до кращого життя. За цю трипроменею корону люди дали першому синові ім'я Тризуб. Середньому синові мати дала в дорогу блакитно-жовтий одяг. Сміливий та сильний був середній син, і прославив він свою матір добрими звитяжними (героїчними вчинками). Люди запам'ятали його і прозвали Прапором. Найменший син отримав у дарунок від матері соловейків голос. І де б він не був, усюди лунала його дзвінка урочиста пісня. За цей голос і величний спів люди дали йому ім'я Гімн. Так і донині по всьому світу золотий тризуб, синьо-жовтий прапор і урочистий гімн прославляють рідну неньку – Україну. Вони стали державними символами України.

- Герб, Прапор і Гімн – три основні Державні символи України.
- Розгляньте зображення Герба України. На що він схожий?

- Число «три» завжди вважалося казковим, чарівним. У народних казках йдеться про трьох богатирів, три бажання, які виконують чарівники, три дороги, що лягають перед казковими героями. Отже, у тризубі відображено триєдність життя. Це Батько-Мати-Дитя. Вони символізують собою Силу-Мудрість-Любов.
- Розгляньте зображення Прапора України. Якої він форми? Які кольори ви бачите на українському прапорі?
- Пригадайте, що означають ці кольори?

- Жовтий колір – це колір пшеничної ниви, колір хліба, зерна, що дарує життя всьому суццюму на землі, це колір жовтогарячого сонця, без лагідних променів якого не дозрів би, не заколосився б хліб. Це символ достатку українського народу.
- Синій колір – це колір ясного, чистого, мирного неба. Це колір води, без якої не дозрів би хліб. І ще – це колір миру.

- Що таке Гімн?

Хвилинка пісні. Діти співають, стоячи, Гімн України.

Четверта зупинка «Літературна»

До дошки виходять учні-читці в українському національному вбранні (дві дівчинки і два хлопчики).

Вчитель .

Хто ти, хлопчику маленький?

1-й учень

Син я України-неньки,
Українцем я зовуся,
тою назвою горджуся!
Тихі зорі, ясні води —
Моя Україна,
Дзвін шабель, пісні, походи,
Пісня солов'їна.

Вчитель.

Хто ти, дівчинко-дитинко?

1-ша учениця

Я — маленька українка:
Щиро рідний край люблю я,
Палко свій народ шаную,
Тим пишаюсь неодмінно,
Що я — донечка Вкраїни.

2-й учень

У всьому світі — кожен знає —
Є Батьківщина лиш одна.

І в нас вона одна-єдина:
Це наша славна Україна.

2-га учениця

Україна — це країна Козацького роду,
Мати вільних українців —
Древнього народу.

1-й учень

Українці — мужні й сильні, Наше небо чисте,
А наш прапор — жовто-синій, Герб — тризуб золотистий.

1-ша учениця

Українці — кожен знає —
Добрі, працьовиті,
Що родились ми в цій краї,
Пишаймося, діти!

2-й учень

Українське щире слово,
А прислів'я — влучне,
Наша українська мова Багата, співуча.

2-га учениця

Всі гостинні, дуже мудрі,
Сміливі, відважні —
Ось які українські люди,
Вам це кожен скаже!

Вчитель.

А українські наші діти —
Наче пишні в лузі квіти,
Ясноокі та вродливі,
Дуже чемні та кмітливі!

- А ще українців називають надзвичайно співучою нацією. І зараз у нашому класі пролунає гарна пісня про вас — українських діток. Я прошу дуже уважно її послухати і спробувати тихенько підспівати два останні рядочки кожного куплету — вони повторюються двічі.

Звучить запис пісні «Ми роду козацького діти» (музика В. Залеського, слова Д. Комілевської).

Ми любимо сонце і квіти,
І сонце нам шле свій привіт.
Ми — роду козацького діти,
Землі української цвіт.
В яку б не пішли ми дорогу,

Ти, пісне, над нами злітай,
Крокуючи гордо і в ногу,

Ми славимо рідний наш край.
Наш приятель — сміливий вітер,
Відвага — це наш заповіт.
Ми — роду козацького діти,
Землі української цвіт.

- Справді, діти, нам дуже пощастило, що ми належимо до величного народу. Українці мудрі й відважні, майстровиті й творчі. Українські козаки прославили наш народ своїми подвигами, будівельники — величними древніми спорудами, золотoverхими храмами; українські митці — знаменитими вишиванками, гарними піснями і мудрими казками.
- Українці славні в усьому світі своєю гостинністю, працьовитістю. Наша Батьківщина дала світові багато видатних людей: поета і художника Тараса Шевченка, гетьмана Богдана Хмельницького, художницю Катерину Білокур. Зараз ви ще маленькі, але згодом, може, хтось із вас стане відомим у всьому світі і теж прославить Україну своїми справами, творчістю чи науковими відкриттями.

П'ята зупинка «Люби і знай свій рідний край!»

Запитання для вікторини.

- Які символи має наша держава? (Герб, прапор, пісню-гімн.)
- Скільки кольорів має український державний прапор? (Два.)
- Які ці кольори? (Синій та жовтий.)
- Як ми називаємо український герб? (Тризуб.)
- Як називають наших пращурів, що боролися за свободу українського народу? (Козаки.)
- На чому їздили козаки? На чому плавали? (На конях, на човнах «чайках».)
- Який предмет національного вбрання носять українські дівчата? (Віночок.)
- Як називається столиця України? (Київ.)
- Які природні місцевості є в Україні? (Ліси, степи, лани, луки, гори, річки, озера, моря.)
- Пригадайте відомі вам українські народні казки.
- Назвіть українські народні пісні, які ви знаєте.
- Назвіть знайомі вам українські прислів'я або приказки.

Вчитель.

- Українські наші діти не тільки кмітливі, але дуже заповзяті, веселі, грайливі. Щойно ми пригадали українські казочки, пісні та прислів'я. А тепер настав час розважитися — пограти в українську народну дитячу гру!

Рухлива народна гра «Віночок»

Діти стають у шеренгу, узявшись за руки. Перша пара гравців піднімає вгору руки, утворюючи «ворота», а остання пара проходить між ними, стає попереду, також піднімає руки, і за ними ідуть наступні гравці. Так вони проходять під руками третьої пари, четвертої і т. д. Таким чином, пари ніби «переплітаються» у вінок. Кожен гравець кладе ліву руку на плече сусіда праворуч. Решта гравців також переплітають руки. Потім усі діти ведуть хоровод, співаючи:

Ой нумо-нумо В плетеного шума!
Як наша мати Буде розплітати?
Розплетися, шуме,
Розплетися!
Хрещатий барвінку,
Розстелися!

Шоста зупинка «Художня». Практичне завдання.

Пропоную дітям розмальовку «Моя Україна».

Сьома зупинка «Народна мудрість». Скласти анаграми, прочитати прислів'я та приказки про Україну.

Прислів'я, приказки, анаграми про Україну.

IV. Заключна частина свята.

Перегляд відеоролику «Україна»

<https://youtu.be/wcC3hDNzLhM?t=8>

- Про що ми говорили на заході?
- Що найбільше запам'яталось?
- Що розкажете батькам про наш урок?

- Наша подорож добігає кінця. На згадку про нашу мандрівку вам будуть ось ці паперові сердечка. Любіть свою державу, оберігайте її. Вона у нас, як матінка, єдина. Урок я хочу завершити віршем Володимира Сосюри:

Любіть Україну, як сонце, любіть,
як вітер, і трави, і води...
В годину щасливу і в радості мить,
любіть у годину негоди.
Любіть Україну у сні й наяву,
вишневу свою Україну,
красу її, вічно живу і нову,
і мову її солов'їну.

3.2. Година спілкування «Хустку одягаю – Перемогу закликаю»

Очікувані результати:

- ❖ поглибити знання дітей про хустку як національний оберіг, деталь гардеробу;
- ❖ формувати уявлення про орнаменти та кольори, якими її прикрашали;
- ❖ продовжувати ознайомлювати з елементами українського народного одягу;
- ❖ розширити знання про характерні особливості української хустки, про її застосування і призначення;
- ❖ вчити послідовно і зв'язно будувати описові розповіді, включаючи поширені речення, узгоджувати іменники з прикметниками;
- ❖ вправляти дітей у виборі елементів до візерунка та підборі кольорів.;
- ❖ розвивати естетичний смак, творчість; в
- ❖ виховувати почуття любові та поваги до українських звичаїв і традицій.

Обладнання: репродукції картин, картки для індивідуальної, парної та групової роботи, аудіо запис пісні, хустки, мультимедійна дошка.

Перебіг години спілкування

I. Організаційний момент.

Створення психологічного настрою.

Вправа «Усмішка».

Якщо посміхнутися собі – покращиться настрій.

Якщо посміхнутися перехожому – він посміхнеться у відповідь.

Якщо посміхнутися небу і сонцю – розійдуться хмари.

Якщо посміхнутися всесвіту – трапиться щось казкове.

Посміхнімося губами, долонями, очима, серцем.

II. Актуалізація опорних знань.

Бесіда вчителя з учнями.

- У якій країні ми живемо?
- Хто ми за національністю?
- Ми - українці – нація волелюбних, щирих, привітних людей. Наші пісні – зачаровують, природа – надихає, історія – вчить, традиції і звичаї зацікавлюють, обереги – захищають від зла і горя.
- А які національні обереги ви знаєте? Сьогодні ми ще більше дізнаємося ще про один оберіг. А про що саме піде мова, ви дізнаєтеся, коли розгадаєте ребус. (Додаток б)

- Так, це хустка. Саме 7 грудня всі українці відзначають свято української хустки.

В кожного народу є своя святиня,
а для Українців—вишита хустина.
Світлий символ щастя й ніжності в серцях,
мов весна квітуча хусточка ось ця.

- Діти, про що розповідається у вірші?
- З чим автор порівнює хустину?

III. Основна частина заходу.

1. Розповідь вчителя.

- Зараз я вам розповім про квітчасту хустину. З давніх-давен головним убором українських жінок була хустка. Спочатку її робили з білого тонкого полотна, потім вишивали червоні, сині, зелені, жовті та рожеві кольори. Іноді вишивали хустки нитками чорного кольору але тільки разом із червоним. Спочатку візерунок був геометричним пізніше придумали рослинний орнамент з квітів і листя мальви, барвінку, троянди, рожі, васильків, гвоздик. На хустинках вишивали птахів: півня, голуба, зозулю. Жінки зберігали хустки у скринях. У кожній родині, де підросла дівчина, скриня наповнювалася хустками. Відкриємо нашу скриню і дістанемо з неї хустки.

2. Дидактична гра «Хто краще одягне хустину».

(дівчатка підходять до скрині, дістають хустки, пов'язують на голови. Хлопчики визначають, хто краще справився з завданням).

- Які красиві україночки!
- Хлопчики, хто з дівчаток найшвидше справився із завданням?

3. Словникова робота. Читання навпаки.

- Поясніть, як ви розумієте, що таке хустка?
- Підберіть код і прочитайте визначення, що таке хустка. (Додаток 7)

(Код: читати потрібно справа наліво)

Перевірка.

Хустка – шматок тканини або в'язаний виріб, переважно квадратний, який пов'язують на голову, шию, напинають на плечі.

4. Розповіді дітей про хустину.

1 учень.

Хустка споріднена із словом «хистка» від слова захищати. Вона захищає волосся від сонця, пилу, взимку від холоду. Хустка є оберегом від усього лихого. Традиційно хустки одягають на голову.

- А як ще можна їх застосувати? (відповіді дітей)

2 учень.

Хустка потрібна в житті для всього: це носовичок, серветка, скатертину, вузлик і прикраса. Дівчатка люблять бавитися хустками, використовують їх у іграх, забавах.

5. Розповідь вчителя про роль хустки у мистецтві.

- Спрадавна хустка була улюбленим головним убором українок. Хустка зустрічається на полотнах багатьох українських художників: Михайла Бойчука, Івана Лободи, Петра Стахевича. (Додаток 8).
- Про хустку складено багато віршів і пісень. Одну із них «Хустиночка» вивчили і ми з вами, тож дзвінко й гарно її заспіваймо.

6. Пісенний вернісаж. (Діти співають пісню).

Пісня «Хустиночка» сл. Т. Шевченка, муз. В. Соломінії.

- Хустка завжди була показником естетичних поглядів українок, яскравим декоративним елементом їх убрання. Вона підкреслювала святковість чи буденність одягу, свідчила про родинний, матеріальний чи правовий статус жінки.
- Цей головний убір є оберегом, реліквією, що передавалась із покоління в покоління, символом прихильності, любові, вірності, прощання, скорботи. Це невід'ємна частина української культурної спадщини.

7. Дидактична гра «Впізнай за описом». Змагання в групах.

- Діти, зараз одна група дітей спробує описати українську хустку, а інша – відгадає в кого ця хустина. А потім навпаки, та група, яка описувала спробує відгадати.

(Описуємо 4 хустки).

8. Читання дітьми напам'ять вірша «Українська хустка» Надії Красоткіної.

1 дитина.

А хустка в нас завжди була в пошані
У літню спеку й люті холоди.
Їх гарно так замотували пані
Як йшли до церкви, вдома та й завжди.

2 дитина.

А літню хустку часто вишивали,
Щоб гарною на голові була.
І хустка людям щедро дарувала
Свій захисток від сонця і трепла.

3 дитина.

Бо голови від спеки закривала
А взимку гріла і несла тепло.
Та від хурделиць ревно захищала,
Щоб затишно у холоди було.

4 дитина.

Тож за турботу їх усі любили:
І прикрашали, як могли, усі.
Хустки яскраві діточки носили,
А вже темніші – вдови, бабусі.

5 дитина.

Та всі любили хустинки з квітками,
Щоб маками і ружами цвіли...
Тому хустки були завжди з жінками
І навіть в путь останню їх вели...

6 дитина.

Краса в хустині нашій споконвічна,
Як і душа, що з піснею жила.
А в українок і душа лірична,
Бо в ній багато сонця і тепла.

9. Хустка – розмальовка. Робота в парах (Додаток 9).

- Українська хустка – це справжній витвір мистецтва. Спочатку вона була білою, як терен-цвіт. Згодом почали вишивати шовком, сріблом, золотом. Якщо вишивали шовком, то найбільше використовували червоних, синіх, зелених, жовтих та рожевих ниток. Іноді траплявся і чорний колір. Примітним є те, що сині нитки ніколи не використовували без червоних.
- За давніх часів орнамент на хустках був геометричним, а починаючи з XVIII століття, навпаки: для хусток, так само, як і для рушників, увійшов у моду рослинний орнамент – квіти рожі, волошок, гвоздик. Дуже рідко на давніх українських хустках можна зустріти зображення птахів.

Сьогодні ви дізналися, які хустки люди виготовляли самі, і які роблять на сучасних фабриках. Пропоную і вам спробувати себе в ролі дизайнерів та створити свою власну неповторну сучасну хустину для своєї мами, прикрасити її квітками, листочками, хвилястими лініями.

(Малювання хустки з другом. Презентація дитячих робіт.)

10. Цікавинки про хустку.

- Українська хустка приховує в собі багато таємниць. Деякі з них ми вам, по секрету, відкриємо.
- ❖ Інші «імена» української хустини – промітка, тибеткова, бавниця, опиначка тощо.
- ❖ Стародавні українські хустки були білого кольору. В цьому полягав національний характер української хустки. Барвисті кольори та відтінки запозичили від болгар, турків та персів. Іноді у вишивці хусток використовували срібло та золото.
- ❖ Хустка завжди була символом соціального статусу жінки. Молодиці дівчата носили яскраві або ж білі хустки, старші жінки – темні, а вдови – чорні.
- ❖ У давні часи жінки мали хустки на всі випадки життя: були святкові хустки, в яких йшли до церкви, і були буденні, в яких працювали у полі чи по господарству.
- ❖ Існує більше 20 способів зав'язування хустки і кожен із них неповторний, цікавий, ошатний і буде пасувати кожній жінці.

11. Флешмоб «Хустку одягаю – Перемогу закликаю!»

- Сьогодні «бабусина хустка» знову стає трендом, який використовує багато світових дизайнерів у своїх модних колекціях. Її вивчають і повертають до повсякденного гардеробу.
- Популярністю хусток зацікавились і дівчатка нашого класу. Вони підготували флешмоб під назвою «Хустку одягаю – Перемогу закликаю!»

Хустка – крила над батьківським краєм.
 Вона барви вбрала у себе усі.
 Зустрічайте це диво України
 Гарну хустку у всій її пишній красі.
 Кожна барва хустини – це життя українців:
 Це червоне і чорне, це весіль барвограй.
 Розмаїту! Червону! Цю вічну й сучасну!
 Оберіг наш родинний в нашім колі стрічай!
 Тож гучними оплесками зустрічайте наших моделей.

(Дівчатка класу демонструють показ різних українських хустинок).

12. Вправа «Сенкан» «Хустка». Робота в групах.

Відчиняю скриню, ну а там хустки.

Згорнуті учетверо мамині роки.
І бабусі свято в кожній із хусток.
Майорить віночок з листя і квіток...
Хусточка на будень сіра і легка.
На свята біленька тонка і м'яка.
Хусточко тернова, скільки в тобі мрій.
Стрижечка осіння з смутку і надій.
Бачу, як світанки листям замело.
Бачу, як матуся запила чоло.
Як зоря ранкова в хусточці блищить.
Як вода прозора по каймі біжить.
І хустина в поле біла - на жнива.
Пам'ять, як промінчик вранці ожива.
Хусточку до серця ніжно пригорну
І свої печалі вчетверо згорну.

Г. Потопляк

- А що для вас значить хустка? Складіть «Сенкан» до цього слова.
(Додаток 10)

13. Прислів'я про хустку.

Згадують хустку в прислів'ях.

- З'єднайте частини і прочитайте прислів'я. (Додаток 11)
- Перевірте свою роботу.

*Хустка – є наш оберіг, яка зігриває нас усіх.
Мамина хустка серцю мила, бережи її, дитино.
На хустці цвіт калини відводить лихо від дитини.
Як голівонька в хустині, любо мамі та дитині.*

IV. Підсумок години спілкування.

Рефлексія «Продовж речення»

Сьогодні на святі я ...

Я розповім дома батькам про...

Сьогодні мені година спілкування ... тому, що...

- Тож, поважайте і шануйте традиції нашої славної України, з гордістю носіть ошатні хустки і нехай оберігають вас від лихого наші святі обереги!
- До нових зустрічей!

3.3. Година спілкування «Ми у школі 100 днів»

Очікувані результати:

- ❖ формувати предметні та ключові компетентності;
- ❖ згуртувати дитячий колектив;
- ❖ примножувати традиції класу;
- ❖ підвищувати мотивацію до навчання;
- ❖ виховувати пошану до школи, однокласників, друзів;
- ❖ розвивати сценічну культуру, творчі здібності учнів;
- ❖ виховувати уважність, культуру спілкування під час роботи в групах, любов до України.

Обладнання: мультимедійна дошка, презентація «100 днів у школі», ватмани, маркери, ілюстрації казкових героїв, мікрофон, дитячі іграшки.

План заходу:

1. Вступне слово вчителя.
2. Виступ дітей.
3. Сценка «Як збирався я до школи».
4. Робота в групах. Гра «Збери портфель».
5. Розплутай плутаницю. Гра «Виправ помилку».
6. Гра «Як ми знаємо героїв казок «Телеграму прочитай і героя ти вгадай».
7. «Цікаві цифри».
8. Казка про дружбу (інсценізація).
9. Побажання дітям від учителя.
10. Флешмоб «Ой у лузі червона калина». Вручення емблем.
11. Заключне слово вчителя.

Хід свята

Учитель. Ось у залі всі зібрались,
Так гарно всі приготувались.
І гості вже, напевно, ждуть,
Коли ж, нарешті, розпочнуть?
Ну, що ж, всідайтесь всі зручніше,
І не шуміть, сидіть тихіше!
Ми свято наше починаєм,
Героїв свята представляєм!

Вам, дітям, народженим в вільній державі
Судилось багато зробити:
Наш прапор підняти у мирі і славі
Й любові зорю засвітити.
Стрічай, Україно, чарівне суцвіття –

Дітей своїх рідних у школі.
Сміливо веди їх у тисячоліття
У щасті, з любов'ю до волі.

- Дорогі мої діти! Шановні гості! Сьогодні у нас незвичайне свято. Ми зібралися із вами для того, щоб відсвяткувати наш маленький ювілей – 100 днів навчання у стінах нашої рідної школи. Ви ще зовсім маленькі, для вас все нове, і школа, і парта, і підручники... Але ви провчилися в школі цілих 100 днів, багато вже чого навчилися. Я впевнена, що з гордістю можу назвати вас справжніми школярами.
- Непомітно і швидко минає час. Наші діти подорослішали, підросли, стали самостійними. А все це тому, що на вас покладена велика відповідальність – ви прийшли здобувати знання і прокладати дорогу у самостійне життя.
- 100 днів навчання. Як ви вважаєте, це мало чи багато? Для одних батьків ці дні збігли як один тиждень, для інших – це ціла вічність.
Для мене, як для вчительки, це не мало і не багато. Це 100 днів щоденної, наполегливої праці.

- За цей час я:

- ❖ вивчила діток, намагалася до кожного з вас підібрати ключик;
- ❖ намагалася прищепити любов до школи, бажання поспішати на уроки;
- ❖ відкрила двері у прекрасну країну Знань, і, взявши за руки, разом із вами робила перші несміливі кроки.

- За 100 днів навчання у школі першокласники теж суттєво змінилися:

- ❖ вони стали більш дисциплінованими і організованими;
- ❖ стали більш допитливими;
- ❖ засвоїли ази деяких знань;
- ❖ здружилися з іншими дітьми;
- ❖ навчилися слухати нас, учителів, і виконувати те, що від них вимагається.

- Тож рада вітати всіх на нашому найпершому родинному святі.

Учитель.

- Перший клас! Перший клас!
- Скільки грамотних у вас?
Всі разом! Нас 34 (тридцять чотири).

Учитель.

- А які ви?

- 1 учень. Ми - активні!
2 учень. Ми - артистичні!
3 учень. Ми - незвичні!
4 учень. Ми – бездоганні!
5 учень. Ми – багатогранні!
6 учень. Ми - веселі!
7 учень. Ми - верескливі!
8 учень. Ми - красиві!
9 учень. Ми - грайливі!
10 учень. Ми - галасливі!
11 учень. Ми – розумні!
12 учень. Ми – умілі!
13 учень. Ми – спортивні!
14 учень. Ми - працьовиті!
15 учень. Ми – сучасні!
Всі: Ми – просто клас!

Виступи першокласників.

Розпочинаємо ми свято,
Якого ждали ми 100 днів!
Ми стали вже не просто діти,
А учні школи – школярі!

У цьому році перший раз
Пішли ми в школу, в 1 клас.
Перша парта, перший дзвінок,

Перший підручник і перший урок.

І з гордістю можемо сказати усі,
Що вже 100 днів ми школярі!
Є червоних днів багато
На листках календарів.

А між ними – наше свято:
Ми у школі вже - 100 днів.
Ми тепер вже не малі,
Ми сьогодні школярі.

І тепер у дружнім колі
Всім розкажемо, що в школі
Вже вчимося сотню днів.

Вчитель.

Хай пісня тут лине,
Хай сміх скрізь лунає,
У кожного радісна усмішка сяє!
Всі дружні, веселі, радійте за нас!
Всі разом : Ми всі прийшли у 1 клас!

Виступи першокласників.

1. Любі гості в нашім класі!
В нас сьогодні перше свято
Добре, що прийшли до нас
В цей чудовий світлий час.

2. Яскраве сонечко надворі
Кидає промінці у клас.
Такої радості ніколи
В житті ще не було у нас.

3. Тож радійте, друзі, з нами,
Бо сьогодні свято в нас –
Нам, маленьким шестирічкам,
Школярами стати час.

- А зараз вашій увазі сценка **«Як збирався я до школи»**
(На сцену виходять учні, тримаючи у руках дитячі іграшки)

1. Я ще звечора збирався
Йти до школи в перший клас!
Одягався, і взувався,
І портфель складав сто раз.
2. Всі книжки, пенал і папку...
І kota свого взяла...
Він виймав із ранця лапки,
Виповзав і виповзав.
3. Хто ж kota в портфель ховає?
Йому ж місця там нема!
Вдома хай пісень співає,
Чи на сонечку дріма.
4. Краще в ранець ляльку взяти!
Та ж тихесенько лежить!
І не буде виповзати,
Буде з нами букви вчить.
5. А от я машинку маю,
Тільки ви вгадайте : Де?
Так маскую, так ховаю
Навіть мама не знайде!
6. Ви хіба маленькі, діти,
Що без ляльок вам не жить?
Ми ж прийшли читать учитись,
Математику учить!
7. Будем добре ми навчатись,
Хоч ця справа нелегка!
Тільки шкода нам прощатись
З іграшками дитсадка...
8. Станем вчитись залюбки,
Збережем свої книжки,
А читати і писати
Будемо найкраще ми!

- А щоб впевнитись, що ви вже точно не будете збирати портфель так, як герої цієї сценки, ми зараз проведемо гру, яка називається «Збери портфель».

Поділ на 2 групи (Мовознавці та юні математики).

Колективна робота в групах.

- Пригадайте, правила роботи в групах.

Гра «Збери портфель».

(Діти отримують малюнки з зображенням олівців, лінійки, зошита, м'яча, пластиліну, морозива, гумки, пенала, плюшевого ведмедя)

- **Завдання** – правильно розподілити предмети, якщо предмет потрібен нам в школі, то ми його відправимо в рюкзак, а якщо – ні, то в кошик.
- Увага на екран. Давайте перевіримо, чи правильно виконали ви завдання.

1. Довгі палички кругленькі –
Сині, жовті, червоненькі.
На папері походили,
Кольори свої лишили...
Звуться палички оці
Кольорові ...
(олівці)

- Беремо олівці з собою в школу? Так. Отже відправляємо їх в рюкзак.

2. Рівно риску провести
1 квадратик спробуй.
Та візьми спочатку ти
Цю пряму особу.
Натиск витримає стійко
Впевнена, струнка... **(лінійка)**.

3. Замість справжньої дитини
Є у кожної дівчини.
Її пестять, одягають,
Спати ввечері вкладають.
І годують її смачно –
Дуже мамі вона вдячна! **(Лялька)**

4. Чи в лінійку, чи в клітинку —
Чистим був, а за хвилинку
Мерехтить від цифр і літер.
Здогадались, що це, діти?
Ручці він говорить: «Прошу!».
Це — шкільний учнівський... **(зошит)**.

5. Круглий, гарний і легенький,
Високо літає.
Йому діти дуже раді,
Бо ним кожен грає. (М'яч)

6. В руки ми його беремо
І старанно добре мнемо
Він м'який зі всіх сторін
Зліпить все нам... (Пластилін)

7. Влітку – дітям насолода
Та зимова прохолода.
Влітку радо ми їмо
Найсмачніше ... (Морозиво)

8. Водить дружбу з олівцями,
Зошитами, папірцями.
На малюнку щось не те?
Вмить вона його зітре! (Гумка)

9. Кожен учень мене має,
В мене олівці складає.
Мабуть, ти мене впізнав?
Ну звичайно! Я (пенал)

10. Я в барлозі взимку спав,
Мед із вуликів збирав.
Бант на шию пов'язали,
І до іграшок поклали.
Вайлуватий та м'який.
Відгадай, хто я такий?
(Плюшеве ведмежа)

- Молодці! Портфель ви вправно збираєте.
- Які предмети поклали у портфель?

Діти презентують свою колективну роботу.

1. У цьому році перший раз
Пішов я в школу в перший клас,
І першим в класі з того дня
З'являюсь став до школи я.

2. Дивуються навколо друзі,
І мама, і тато:, —

Чому це ти до школи
Так любиш поспішати?

3. Бо хочу, щоб у класі
Учительку щоразу,
Щоранку і щодня,
Стрічав найпершим я.

4. Та що там і казати!
Я вчительку мою
Тепер, як маму й тата,
Ріднесеньку люблю.

Допоможіть двом Сніговичкам.

- Коли я поспішала до школи, зустріла Сніговичків, які сперечалися між собою. Вони не могли вирішити, чи правильно склали вірш. Я пообіцяла, що діти мого класу допоможуть.
- Допоможемо?

«Виправ помилку»

Діти, звісно, вчать...
Діти (разом): В школі.

Відмінниця: А комбайн працює...
Діти (разом): В полі.

Відмінниця: А комбайн працює...
Діти (разом): В полі.

Відмінниця: Ми лікуємось...
Діти (разом): В лікарні.

Відмінниця: Ми лікуємось...
Діти (разом): В лікарні.

Відмінниця: А стрижемо...
Діти (разом): В перукарні.

Відмінниця: А стрижемо...
Діти (разом): В перукарні.

Відмінниця: Ліки беремо...
Діти (разом): В аптеці.

Відмінниця: Ліки беремо...
Діти (разом): В аптеці.

Відмінниця: А книжки...
Діти (разом): В бібліотеці.

Відмінниця: А книжки...
Діти (разом): В бібліотеці.

Відмінниця: А книжки...
Діти (разом): В бібліотеці.

Гра «Телеграму прочитай і героя ти вгадай». Робота в групах. Діти відшукують ілюстрації до казок.

- До нас сьогодні на свято мали б завітати ще гості, але вони не змогли приїхати і надіслали нам телеграми. Спробуйте впізнати, хто це.
- «Дуже засмучена. Мишка випадково розбила яєчко. Прийти не зможу.»
(Курочка Ряба)
- «З'їв семеро козенят. Болить живіт.»
(Вовк)
- «Приїхати не зможу. Тато не зробив мені човник і весельце.»
(Івасик Телесик)

- «Втік від баби та діда, покотився по стежинці. Не встигну повернутись.» (Колобок).
 - «Терміново викликали лікувати звірів в Африку. Не встигну повернутись.» (Лікар Айболить)
 - «Ніяк не витягну ріпку, тому прибути не зможу.» (Дід)
 - «Понесла бабусі пиріжки. Вибачте. Не приїду.» (Червона Шапочка)
 - «Захворів Ведмідь. Варю йому кашу. Приїхати не зможу.» (Маша)
 - «Півник зачинив мене у хатинці. Наказав сидіти вдома. Тому на свято не завітаю.» (Котик).
 - «Терміново викликали ремонтувати вентилятор та холодильник.» (Фіксики)
- Бачу, ви добре знаєте казки. Молодці. Я вами задоволена.

Мрії дітей. Гра «Мікрофон».

- Тепер, коли ви стали справжніми першокласниками, я хочу, щоб ви розповіли, які у вас плани на майбутнє? Про що ви мрієте?
- Яку професію хочете обрати в майбутньому?

Першокласники розповідають вірші.

1. Я прийшов до школи вчитись,
 Бо поставив за мету:
 Скоро стану інженером,
 Тільки трохи підросту.
2. Скоро я навчусь писати,
 Буду так багато знати!
 Потім стану я студентом,
 А тоді вже — президентом!
3. Я банкіром хочу стати:
 Полюбляю рахувати.
4. А я буду депутатом,
 Бо люблю голосувати!
5. Я в лікарні після школи
 Всім робитиму уколи.
6. А я вчителькою стану,
 Буду вчити малюків.
 Прокидатимусь я рано
 Поспішать до малюків.
7. Поки ще казати рано,
 Може, в бізнес я піду.

Чи фотомоделлю стану,
Якщо зростом підйду.

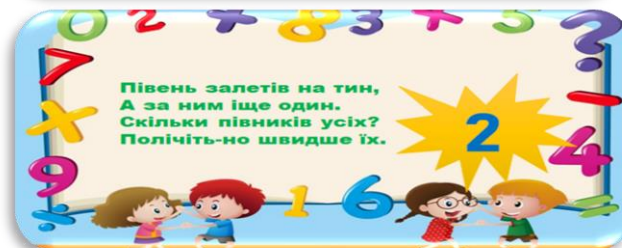
- А щоб досягнути всього про що ви мрієте треба гарно навчатися і бути старанними. І зараз я хочу перевірити як добре ви вже навчилися рахувати.
- Діти! За 100 днів навчання ви багато чому навчилися, дізналися нового. А чи готові ви зараз поділитися своїми успіхами?
- Покажіть, як ви вмiєте швидко і правильно рахувати.

Гра «Цікаві цифри з цеглинками Лего»

1. У папуги Гоші було трохи грошей,
Він на них собі купив:
Чобітки, пальто і бриль.
Й парасольку на додачу.
Скільки всіх нових речей
Він повіз собі на дачу? (4)

2. Півень залетів на тин,
А за ним iще один.
Скільки півників усiх?
Полiчiть-но швидше iх. (2)

3. Три веселі киці
Гralись на травиці.
Песик теж до них прибіг –
Скільки котиків усiх? (3)

4. На травиці біля хати
Метушаться цуценята.
Двоє білих, наче сніг,
Одне чорне – скільки всiх? (3)

5. Горобець і три синиці
Швидко мчать до годівниці.
Скільки птахів, підкажіть,
Поспішають на обід? (4)

6. Швидко їде Федя
На велосипеді,
А за ним – ще сім хлоп'ят,
Скільки дітей їде в сад?

Скільки діток їде в сад? (8)

7. У Наталочки в руці
3 гарненькі олівці,
А в її подружки Віри
Ось погляньте, їх чотири.
Полічіть-но всі оці
Кольорові олівці. (7)

- Молодці! І з цим завданням ви впорались.

Вчитель.

- В школі треба вміти не тільки гарно вчитись, але й вміти дружити. Тому зараз пропонуємо вашій увазі послухайте казку про дружбу і я надіюсь, що всі ви в мене будете справжніми вірними друзями.

Казка про Дружбу.

Дійові особи:

Автор

Рюкзачок

Ручка

Букварик

Зошит

*Жив на світі Рюкзачок маленький
Мав багато друзів він простеньких
Це і Зошити і Ручки
Олівці, Буквар-Чомучка
Вони разом всі дружили
І ніколи не сварились.
Та одного разу сталось диво
Рюкзачок сказав всім буркотливо:*

Рюкзачок

Все не граюсь я із вами

Не дружу я з ручками, книжками

Дуже тяжко вас носити

Хочу я без вас пожити

Хочу бути я тоненьким,

І маленьким і легеньким

Самі в школу ви ходіть

І зі мною не дружіть!!!

Друзі нахмурено вийшли з кімнати

Ручка

«Більше немає чого нам чекати
Друг нас покинув, що ж це за лихо?
Як же без нас тепер буде він жити?»

*Та одного разу злива почалась
І на дворі буря рознеслась
По дорозі в школу вітер підхопив
Рюкзачка легенького на дерево вчепив.
Тут із школи друзі саме зараз йшли
Рюкзачку всі разом вони допомогли.*

Букварик

У біді тебе ми не покинемо
Всі ми разом - то велика сила.

*Рюкзачок тоді все зрозумів
Вибачення в друзів попросив*

Рюкзачок

Був я не правий, друзі дорогі
Ви не відвернулись коли був в біді
Дружбу вірну треба берегти
А самому сумно по життю іти!

Зошит

Тож давай, Рюкзачок, більше не сваритись
А тільки разом на дванадцятки учитись
В дружбі, в мирі треба всім нам жити
Україну шанувати і любити.

Вчитель.

- І перед тим, як ви отримаєте почесне звання «Першокласника» ви повинні дати урочисту обіцянку. Готові?

(На сцену виходять 6 учнів)

1. Ми – першокласники!
Урочисто обіцяємо.
Вчитись писати і читати,
Гарно, правильно рахувати.
Будемо в альбомах своїх малювати,
Твори писати, вірші вивчати.
2. Обіцяємо не лінуватись.
Тільки на «12» навчатись.

Рано з сонечком вставати,
Щоб до школи не проспати.

3. Книги й зошити любити,
Берегти, а не губити.
Акуратними завжди бути,
Щоб нічого не забути.

4. На уроках не жувати,
Не дрімати і не спати.
І домашні всі завдання
На «12» готувати.

5. Здоровими бути і не хворіти.
На фізкультуру з бажанням ходити.
Будемо вчитися сумлінно
І поводитись тільки на відмінно.

6. Жити в добрі та мирі
В школі нашій милій.
Щоб батьки могли радіти
Що такі в них гарні діти! Нам школа руки простягає,

Нас вчителі усіх вітають.
Нам сонечко так ясно сяє
Давайте разом заспіваєм.

- **Дорога класна родинно!**
- Наше свято добігає кінця. Ми вдячні всім, хто брав у ньому участь. Сподіваємось, що воно вам сподобалось. Хай злагода і мир панують у ваших родинках! А вам, любі наші діти, бути гідними звання школяра української нової школи.
- Діти, я думаю, що ваші батьки справді будуть пишатися вами і вашими успіхами в школі!
- Дорогі мої першокласники, маленькі українці і україночки!! Ви наша надія, наша опора, майбутнє нашої незламної сильної України. Любіть та шануйте Україну, гордіться нашою державою !
- На закінчення нашого свята **флешмоб «Ой у лузі червона калина».**

Любі хлопчики й дівчатка,
Ви тепер не дошкільнятка.
У школу затишну прийшли,

Тож школярами стали ви.
Вперед крокуйте ви сміливо,
Не розгубіть своїх бажань.
І школа радо вам відкриє
Країну веселкову Знань.
Мрійте! Мріяти не рано!
Роки швидко-швидко мчать.
Якщо будете старанні,
В школі вас всього навчать.

- А зараз кожному першокласнику вручаю емблему сьогоднішнього свята.
- До нових зустрічей! Дякую за увагу!

ВИСНОВКИ

Вивчаючи можливості інтегрованого навчання, можна зробити висновок, що за цією методикою — майбутнє. Дана проблема досить актуальна і різнобічна, вивчення якої на практиці дає можливість підійти по новому до побудови навчального процесу, до конструювання змісту навчання. Реально попредметно поділ навчального матеріалу не завжди досягає поставлених цілей його вивчення. Наприклад, виявляючи у себе схильності до математики і невміння правильно будувати речення, українська мова, як навчальний предмет перетворюється на тортурі для учня, одні і ті ж ознаки появи весни діти з уроку в урок повторюють на літературному читанні, я досліджую світ, образотворчому мистецтві, музичному мистецтві. А чи потрібно це? Інтеграція ж змісту освіти – це новий крок у його оновленні, прищепленні інтересу до навчальних предметів, що вивчаються.

Знання теоретичних основ допоможе на практиці вчителю творчо підійти до реалізації даної теми.

Інтегровані уроки в початковій школі мають такі позитивні моменти:

- дають можливість підводити учнів до усвідомленої і емоційно пережитої потреби, міркувати і висловлювати свої думки на запропоновану тему;
- діти мають можливість застосовувати при цьому арсенал своїх знань, життєвий досвід, зробити власні, нехай незначні, але дуже необхідні кожній дитині, висновки і пошукові відкриття.

Введення в педагогічну практику інтегрованих уроків здійснює перебудову процесу навчання. У такий спосіб частково вирішується існуюча у предметній системі суперечність між розрізненими предметними знаннями учнів і необхідністю їх комплексного застосування на практиці, у трудовій діяльності та в житті людини. Змістовні та цілеспрямовані інтегровані уроки вносять у звичайну структуру шкільної освіти цікавість, новизну, оригінальність, сприяють формуванню цілісної картини світу, розгляду предмета з кількох сторін, дозволяють систематизувати знання, створюють сприятливі умови для реалізації особистісно орієнтованого, розвивального, компетентнісного навчання молодших школярів. Методично правильна побудова і проведення інтегрованих уроків сприяють підвищенню зростання професійної майстерності вчителя, тому що вимагають від нього володіння методикою сучасних технологій навчально-виховного процесу. Подальший розвиток даної теми — у детальному аналізі позитивних та негативних результатів використання інтегрованого навчання в початкових класах Нової української школи.

Інтеграція навчальних предметів – це вимога часу, це творчість, самобутність, мистецтво педагога.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонов Н. С. Інтеграційна функція навчання. Київ, 1989. 304с.
2. Богданович М.В. Математика. Підручник для 2 класу. Київ, 2012.159с.
3. Богданович М.В., Гап'юк Г.В. Дидактичні матеріали з математики. Тернопіль, 2014.59с.
4. Бутрім В. Інтерактивні дидактичні ігри в початковій школі. Київ, 2015.56с.
5. Вашуленко О. Українська мова та читання, частина 2, Київ, 2021.171с.
6. Великий тлумачний словник сучасної української мови / за ред. В. Т. Бусел. Київ, 2002. 1440 с.
7. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ, 1997. 376 с.
8. Гончаренко С., Кміт Я. Загальнотеоретичні аспекти інтеграції природничо-наукових і методичних знань учнів . 1997. С.18.
9. Іванова І.М. Реалізація ідеї інтеграції науки в системі базової освіти / Початкова школа.2013. № 2.С. 8-9
10. Іванчук М. Інтегрований урок як специфічна форма організації навчання / Початкова школа. 2004. №5. С.10 – 13.
11. Іванчук М. Г. Ціннісна функція інтегрованого підходу до навчання / Педагогіка і психологія: наук. вісник ЧНУ. Чернівці, 2004. Вип .208 С.79- 84.
12. Лишенко Г. Математика. Підручник для 2 класу. Київ, 2019.144 с.
13. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. Київ, 201.192 с.

ТЕХНОЛОГІЯ «ЩОДЕННІ 5». СЛУХАННЯ.

Українська народна казка «Лисичка і журавель»

Були собі лисичка й журавель. Ото й зустрілися якось у лісі. Та такі стали приятелі. Кличе лисичка журавля до себе в гості:

— Приходь,— каже,— журавлику, приходь, лебедику! Я для тебе, як для себе.

От приходить журавель на ласкаві запросини. А лисичка наварила кашки з молоком, розмазала по тарілці та й припрошує:

— Призволяйся, журавлику, призволяйся, лебедику!

Журавель до кашки — стукав, стукав дзьобом по тарілці — нічого не вхопить.

А лисичка як узялася до страви — лизь та лизь гарненько язиком, поки сама всю кашу чисто вилизькала. Вилизькала та до журавля:

— Вибачай, журавлику,— що мала, тим тебе й приймала, а більше нема нічого.

— То спасибі ж,— мовить журавель.— Приходь же, лисичко, тепер ти до мене в гості.

— А прийду, журавлику, прийду, лебедику!

На тому й розійшлися. От уже лисичка йде до журавля в гостину. А журавель наварив такої смачної страви: узяв і м'яса, й картопельки, й бурячків — усього-усього, покришив дрібненько, зварив, склав у глечичок з вузькою шийкою та й каже:

— Призволяйся, люба приятелько, не соромся!

От лисичка до глечика — голова не влазить! Вона сюди, вона туди, вона й боком, і лапкою, і навстоячки, і зазирати, й нюхати. Нічого не вдіє!

А журавель не гуляє: все дзьобом у глечик, усе в глечик. Помаленьку-помаленьку — та й поїв, що наварив. А тоді й каже:

— Оце ж,— каже,— вибачай, лисуню, що мав, то тим і приймав. Та вже більше нічого не маю на гостину.

Ох і розгнівилася ж лисичка! Так розсердилася, що й подякувать забула, як годиться, чемним будши. Так-то їй журавлева гостина до смаку припала!

Та від того часу й не приятелює з журавлями.

Запитання до тексту

- 1) Хто головні герої казки??
- 2) Чим пригощала Лисичка Журавля?
- 3) Який посуд вибрала Лисичка для частування Журавлика?
- 4) Як запрошував Журавель Лисичку?
- 5) Чи подякувала хитра Лисичку за частування ?
- 6) Чому навчає нас ця казка?
- 7) Хто з головних героїв сподобався?
- 8) Чим закінчилася казка?

ТЕХНОЛОГІЯ «ЩОДЕННІ 5». ПИСЬМО ДЛЯ СЕБЕ.

1. Розглянь ілюстрації до казки. Склади і запиши розповідь за малюнками.

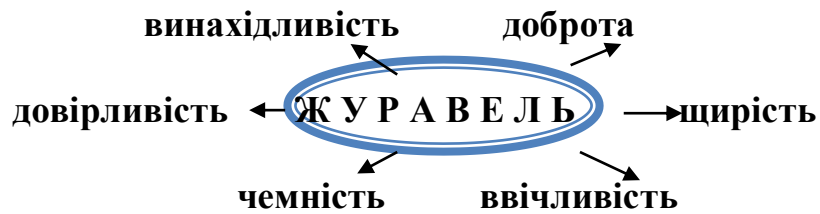
2. Робота зі словами. Запис слів у зошит.

Створення «асоціативного куща» до образу Лисички та Журавля, використовуючи опорні слова: *нещирість, підступність, винахідливість, доброта, довірливість, щирість, хитрість, улесливість, чемність, ввічливість.*

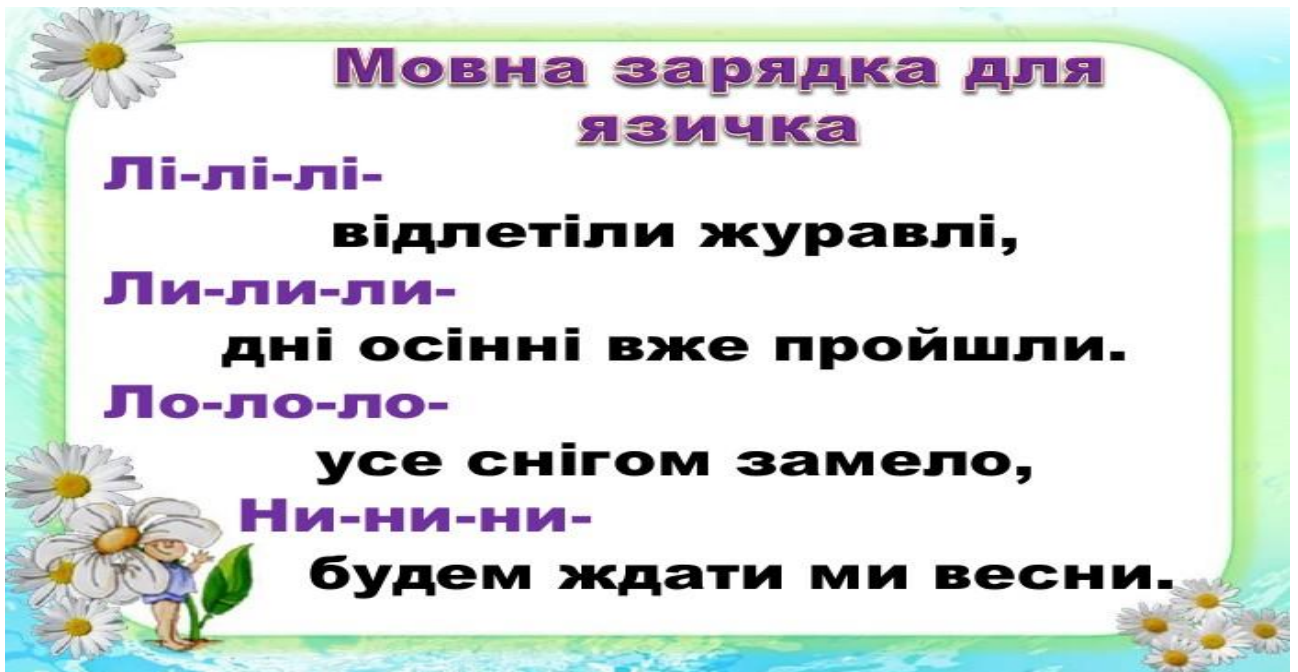
«Асоціативний кущ» до образу лисички.

«Асоціативний кущ» до образу журавля.

ЧИСТОМОВКИ ДЛЯ ДІТЕЙ

Щоб ротик був слухняний

Ди-ди-ди - йшли качата до води,
Иця-иця-иця - а назустріч їм лисиця.
Ити-ити-ити - та качат не треба вчити:
Юсь-юсь-юсь - вони з розбігу у воду - плюсь!

Ок-ок-ок - ось колючий їжачок,
Ми-ми-ми - приготувався до зими.
Чок-чок-чок - повна хата грушечок.
Ок-ок-ок - частуватиме діток.

Із-із-із - борсучок в нору заліз.
Ди-ди-ди - наступили холоди.
Ить-ить-ить - борсучок тут смачно спить
Ни-ни-ни - аж до самої весни.

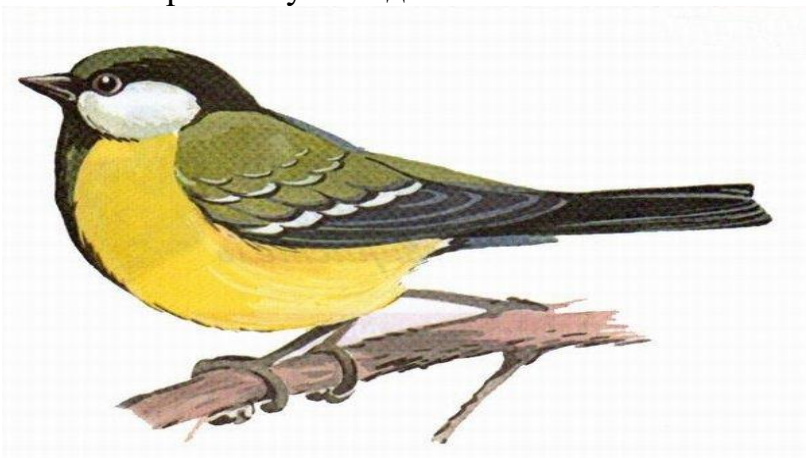
Ить-ить-ить - заєць в полі аж тремтить.
Ем-ем-ем - він сховався за кущем.
Уха-уха-уха - але довгі в нього вуха,
Їх-їх-їх - не сховати зайцю їх.

Аха-аха-аха - а де ж наша черепаха?
Оня-оня-оня - черепаха наша - соня.
Ів-ів-ів - до весняних теплих днів
Оню-оню-оню - не турбуйте нашу соню.

Ям-ям-ям - важко взимку горобцям,
Ти-ти-ти - їм зерняток не знайти.
Ати-ати-ати - треба крихт їм накидати,
Ать-ать-ать - щоб їм під стріхою дрімать.
Ички-ички-ички - тут же скачуть і синички,
Ів-ів-ів - доганяють горобців.
Ди-ди-ди- будуть довго холоди?
Ни-ни-ни - чи діждемося весни?
Альня-альня-альня - ось на дереві їдальня.
Сі-сі-сі - годівниці гарні всі.
Ці-ці-ці - вам, синички й горобці,
Їх-їх-їх - прилаштували дітки їх.

Ги-ги-ги - ой, як біло навкруги!
Узі-узі-узі - птахи - наші гарні друзі.
Ді-ді-ді - допоможем їм в біді
Ди-ди-ди - в осінні й зимні холоди.

Сі-сі-сі - будьте впевнені усі,
Уть-уть-уть - зимові місяці пройдуть,
Не-не-не - засяє сонечко ясне,
Іх-іх-іх - обігріє нас усіх.
Ами-ами-ами - вже весна не за горами.
Іти-іти-іти - їй зрадіють усі діти
Ки-ки-ки - і звірята, і пташки,
Ля-ля-ля - зрадіє матінка-земля!
Ато-ато-ато - чистомовок є багато.
Ті-ті-ті - та найкращі будуть ті,
Ята-ята-ята - що допоможуть вам, малята,
Ув-ув-ув - ротик щоб слухняним був!

ТЕХНОЛОГІЯ «ЩОДЕННІ 5». СЛУХАННЯ.

Василь Симоненко. Подорож у країну Навпаки (Скорочено).

Лесик, Толя й два Володі
 Сумували на колоді.
 Лесик скаржився: «Хлоп'ята,
 Страх як тяжко жить мені —
 Слухай маму, слухай тата,
 Умивайся день при дні.
 Ох, і тяжко жить мені!»
 Толя теж сидить бідує,
 Вилива жалі свої:
 «Дуже Тоня вередує,
 Розважай весь час її...»
 А Володя скиглить:
 «Тато Змусив квіти поливати...»
 І зітхає вся четвірка:
 «Як нам тяжко, Як нам гірко!»
 Раптом трісь — і перед ними
 Бородань малий з'явивсь,
 Хитруватими очима
 На четвірку він дививсь.
 І сказав до них суворо
 Цей химерний чоловік:
 «Я почув про ваше горе
 Й через доли, через гори
 Свою бороду волік —
 Поспішав мерщій сюди
 Виручати вас з біди.
 Недалеко звідсіля
 Є чудна одна земля —
 Там ні дня нема, ні ночі,
 Кожен робить там, що схоче...»
 Тут всі четверо до нього:
 «Поможіть нам, допоможіть!
 Як пройти в оту країну,
 Розкажіть нам, розкажіть!»
 «Поможу я вам охоче,-
 Каже власник борода,
 — Ви на мить заплющіть очі —
 Я відправлю всіх туди».
 Тільки так усі зробили,
 Всіх як вітром підхопило,

Закрутило, завертіло,
 Заревло і загуло
 Й над степами,
 Над лісами
 Аж під небом понесло!
 Як розплющили всі очі,
 Закричали:
 «Тру-лю-лю!
 Я роблю тепер, що схочу,
 Що захочу, те й роблю!
 Ми потрапили-таки
 У країну Навпаки!»
 Ну, а цей чудесний край
 Для малечі просто рай:
 Там в річках тече чорнило,
 Там ніхто й не чув про мило!
 Всі замурзані по вуха,
 Галасують всі щодуху,
 Оком чують, вухом бачать,
 Догори ногами скачуть.
 Сажотруси хати білять,
 Землеміри небо ділять,
 Косарі дерева косять,
 Язиками дрова носять.
 Взявши торби, малюки
 Ходять в небо по зірки.
 Наберуть їх повні жмені,
 Ще й напхають у кишені
 І додолу з неба — скік! —
 Хто на скирту, хто на тік.
 Лесик, Толя, два Володі,
 Як малі телята в шкоді,
 Цілий день брикали, гралисьь,
 Реготали і качалисьь,
 То з якимись хлопчачками
 Воювали галушками,
 То в густих чагарниках
 Танцювали на руках.
 І кричали: «Тру-лю-лю!
 Що захочу, те й роблю!»

Потім, стомлені й щасливі,
Спали, висячи па сливі.
Одіспавшись, ласуни
Рвали з дуба кавуни
І з кущів серед левад
Смакували шоколад.
Якось їх біля млина
Стріла гвардія чудна —
Ці вояки в штанях синіх
Верхи їхали на свинях.
«Хто такі? — спитав похмуро
Найстрашніший мацапура.
— Це перевертні, не діти!
Гей, хапайте їх, в'яжіть!»
І вояки той наказ
Так і виконали враз
Та й погнали неборак
До палацу Невмивак.
Ждав їх в будці для собаки
Цар Великий Невмивака —
Він найстаршим тут вважався,
Бо сто років не вмивався.
Як побачив цар малих,
Закричав, завив на них:
«Що це в біса за прояви?
В них праворуч руки праві?!
Чом вони очима бачать?
Що це, слуги мої, значить?
Треба їх обмити чорнилом,
Бо від них одгонить милом.
Потім всім їм для науки
Треба викрутити руки,
Ще й відтяти треба вуха
Та навчить очима слухать.
Лиш тоді ці диваки
Зможуть жити в Навпаки.
А тепер цих недотеп
Замуруйте в темний склеп!»
Так, зіпершись на ломаку,
Гаркнув грізний Невмивака,
І дітей всіх чотирьох
Слуги кинули у льох.
У льоху в холодній тиші
Шаруділи сонні миші,
Од стіни та до стіни

Сновигали таргани
І, забившись в кутки,
Пряли пряжу павуки.
Пронизав усіх хлоп'ят
Страх нечуваний до п'ят,
Тож всі четверо щосили
У тюрмі заголосили.
І від тих солоних сліз
Льох увесь по швах поліз:
Спершу стіни тануть стали,
Потім двері з цукру впали.
І щаслива дівтора
З криком радісним «ура!»
Задала стрімкого дьору
Од царя страшного з двору.
А вояки в штанях синіх
Мчали назирці на свинях
І кричали, й докоряли,
Й помідорами стріляли.
Ось-ось-ось були б спіймали,
Але свині раптом стали
Й повернули до лози
Смакувати гарбузи.
Як вояки не галділи,
Свині й слухать не хотіли —
Тільки рохкали й хрумтіли,
Гарбузи все їли, їли.
А наївшись, як одна,
Всі чкурнули до багна.
Тож вояки всі чимдуж
Мчали слідом до калюж
Та благали: «Любі паці,
Вже пора ставать до праці!»
Свині добре все це чули,
Та й бровою не моргнули
І пролежали в багні
Дві секунди ще й два дні.
А тим часом наші діти
Мчали, мов несамовиті,
Через поле й сінокіс
Та й потрапили у ліс.
Тут, у лісі, на поляні,
Квіти бавились рум'яні —
Грали в гилки, в коперка,
Танцювали гопака.

Як побачили малих,
Прудко кинулись до них,
Застрибали, заскакали,
У листочки заплескали:
«Йдіть до нас! До нас у коло —
Потанцюєм, як ніколи!»
Квіти діток гратись кличуть,
А вони стоять кигичуть:
«Там вояки в штанях синіх
Доганяють нас па свинях.
Хочуть ці лукаві круки
Повикручувать нам руки.
Ой! Ой! Ой! Де наші мами,
Що без них тут буде з нами?»
Квіти з жаху стали сині:
«Нас також потопчуть свині!..»
Тут до них підскочив дід
Кушовик Червоний Глід:
«Не сумуйте, не кричіте,
Я поляну оточу,
І свиней топтати квіти Відучу!»
Глід, Шипшина й Терен дикий
Вмить без галасу і крику
Всю поляну оточили,
Нашорошили голки
Й заганяли їх щосили
Свиням в ноги і боки.
І воякам шматували
Пишний одяг і тіла —
Впало ранених чимало,
Кров з них ріками текла.
Вже вояки як не брались,
Тільки геть пообдирались —
В колючках, усі в крові
Повтікали ледь живі.
Розізлився Невмивака,
Що зірвалася атака,
І звелів поставить, клятий,
Круг поляни вартових,
Щоб зухвальців упіймати —

Хай чи мертвих, чи живих!
Він сказав:
«Дітей схопіть
І в чорнилі утопіть!»
І вояки в штанях синіх
Сновигали скрізь на свинях,
Доглядали, щоб малечі
Не було шляхів до втечі
Ну, а діти, бідні діти,
Стали худнути, марніти,
Стала їх бороти втома,
Закортіло всім додому.
І зітхала вся четвірка:
«Як нам тяжко!
Як нам гірко!»
Раптом трісь — і перед ними
Бородань малий з'явивсь.
Хитруватими очима
На четвірку він дививсь.
«Хто із вас додому хоче,-
Каже власник борода, —
Хай лишень заплющить очі —
Віднесу його туди...»
Тільки всі отак зробили,
Всіх як вітром підхопило,
Закрутило, завертіло,
Заревло і загуло
Й над степами,
Над ярами
Попід небом понесло!
Як розплющили всі очі,
Гульк — уже в своїм дворі!
їх стрічають, обнімають
І бабусі, й матері,
І кричать мандрівники:
— Нас тепер ніяким дивом —
Навіть бубликом красивим! —
Не заманите ввіки
У країну Навпаки!

Запитання до тексту

- 1) Хто герої цієї казки?
- 2) На що нарікали хлопці?
- 3) Що зробив із ними чарівник?

- 4) Як хлопці потрапили у країну Навпаки?
- 5) Чи сподобалося хлопчикам у незвичайному місці?
- 6) Чим закінчилася історія?
- 7) Чому нас навчила?
- 8) Що найбільше вам сподобалося?

ТЕХНОЛОГІЯ «ЩОДЕННІ 5». ПИСЬМО ДЛЯ СЕБЕ.

1. Випишіть з тексту слова (іменники, прикметники, дієслова).

Іменники	Прикметники	Дієслова
Хлоп'ята, слива, шоколад,	Замурзані, чудесний,	Закричали, роблю,
країна, кавуни,	щасливі, стомлені,	танцювали, грались,
руки, небо, кишенья,	малий, химерний,	брикали, сидить,
чоловік, тато.	чудна, хитруватими.	сидить, слухає.

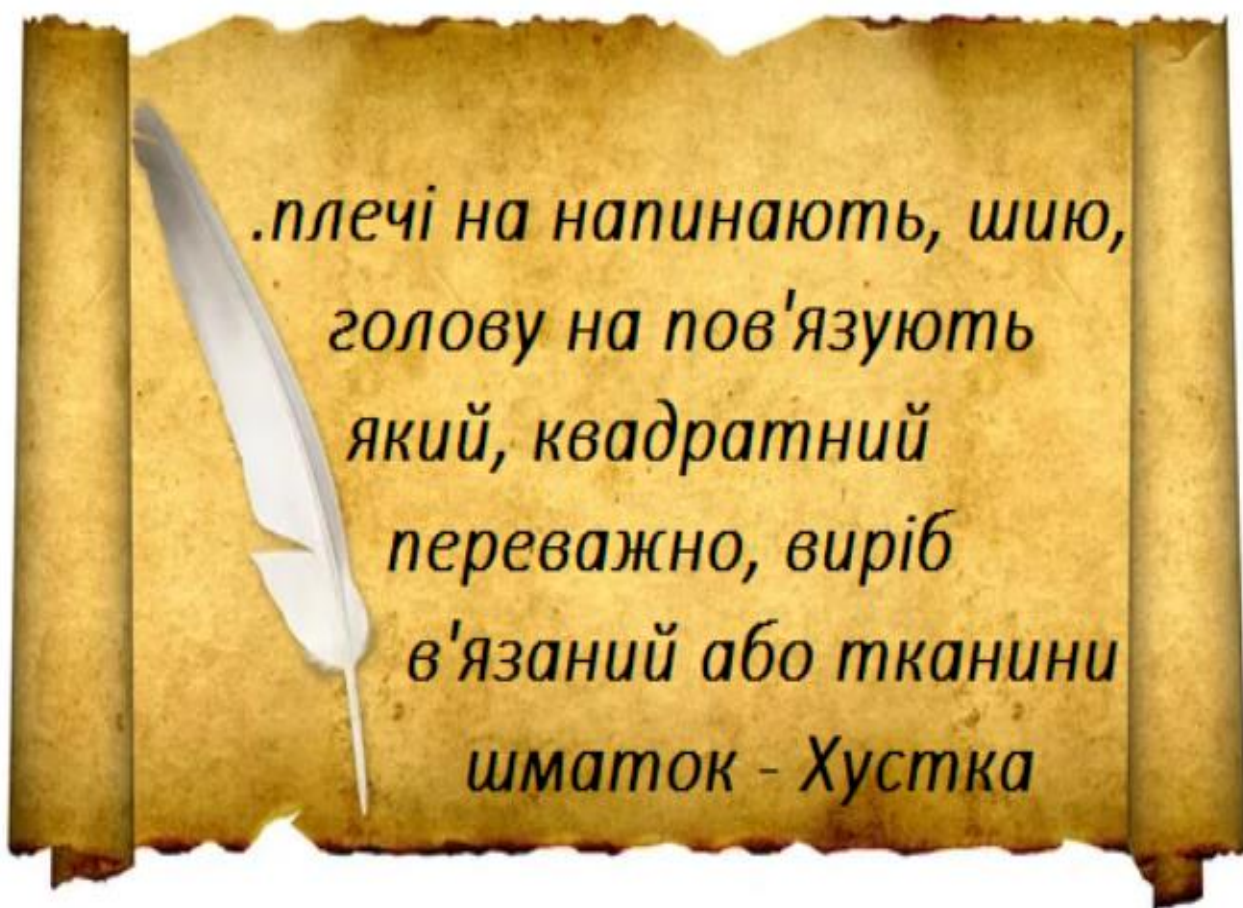
2. Складіть речення за ілюстраціями до твору.

РЕБУС ПРО ХУСТКУ

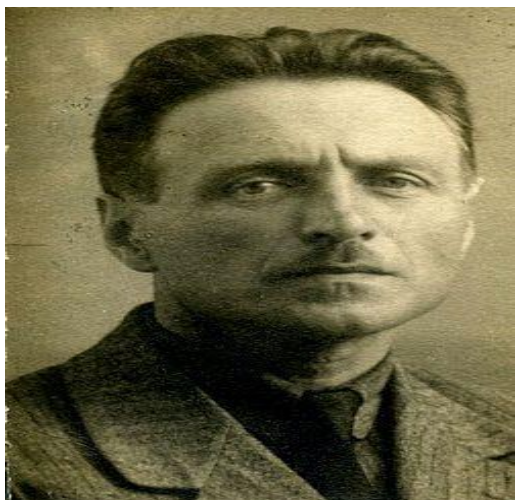

ВПРАВА « ЧИТАННЯ НАВПАКИ»

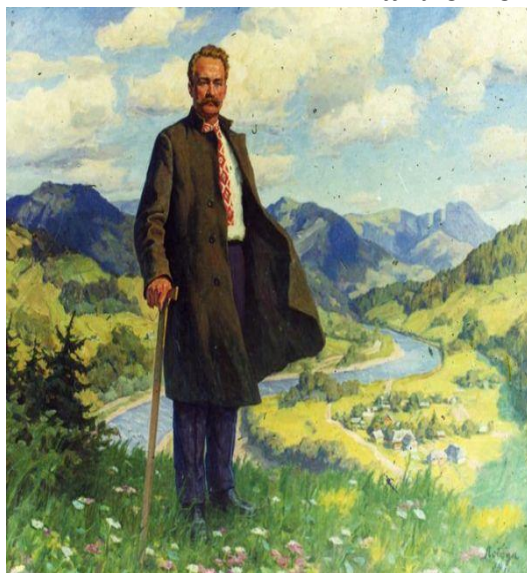

.плечі на напинають, шию,
голову на пов'язують
який, квадратний
переважно, виріб
в'язаний або тканини
шматок - Хустка

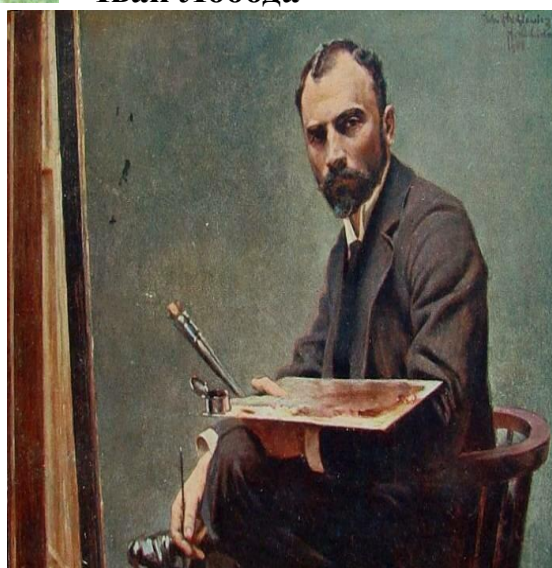
ФОТО УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНИКІВ

Михайло Бойчук

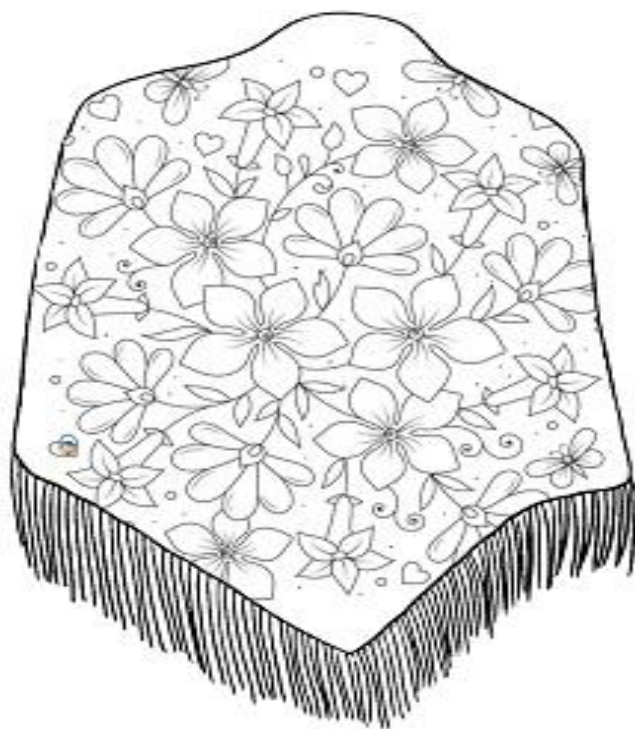
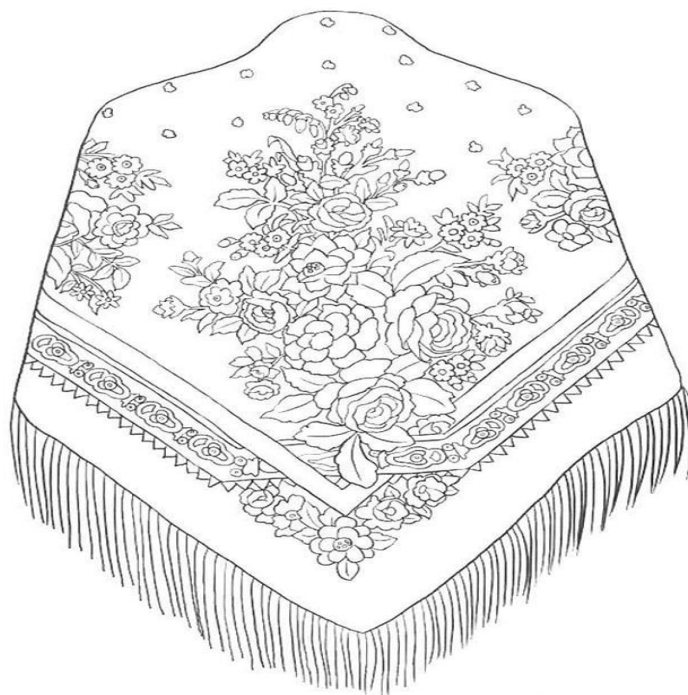

Іван Лобода

Петро Стахевич

РОЗМАЛЬОВКА «ХУСТКА»

ВПРАВА «СЕНКАН» ЗІ СЛОВОМ «ХУСТКА»

СЕНКАН

1. Тема (один іменник).
2. Опис теми (два прикметники).
3. Дії, пов'язані з темою (три дієслова).
4. Речення (фраза із чотирьох слів)
5. Синонім, висновок до теми (одне слово).

СЕНКАН

Хустка

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

На ній і гроно, і пелюстка,
І небо, й райдуга на ній...
Мов березина роду - хустка
Здавен у нашій стороні.

В. Юхимович

ПРИСЛІВ'Я ПРО ХУСТКУ В РЕБУСАХ

На хустині птахи, квіти й грона калини, не забудь ніколи своєї родини!

OK

Я не панна, я – господиня, у мене хусток повна скриня!

OK

Прислів'я про хустку

*Хустка є наш оберіг, яка зігріє нас усіх.
Хустка гріє голівоньку, а серце мами люблю
доньку.*

*Мамина хустка серцю мила, бережи її дитино.
На хустині цвіт калини відводить лихо від
дитини.*

Як голівонька в хустині, любо мамці та дитині.